

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Helyben: Védéken: Egy hóra. I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 fill. Negyedévre 3 Negyedévre 4 . . . 50 .		Felelős szerkesztő: Dr. HEGEDŰS LORÁNT. Kiadók és laptulajdonosok: HOFFMANN és KRÖNÖVITZ.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: DEBRECZEN, Piacz-utca 49. szám.
--	--	--	---

A választójog a béke-akcióban.

Debrecen, október 28.

Justh Gyuláék a békeakcióról ezeket kiáltják:

— Nem mi rontjuk a békét azzal, hogy a kibontakozásba belekeverjük a választójog kérdését, hanem azok rontják, akik ezt a kérdést teljesen ki akarják rekeszteni a megegyezés tárgyai közül.

Közönséges, gyöngye kifogás. Mert hiszen Justhék egyelőre csak a saját szövetségeseikkel tárgyaltak és nem a miniszterelnökkel. Ha eddig valaki kirekesztette a békeanyagból a választójog kérdését, hát ez a valaki nem lehetett a miniszterelnök. De nem is rekesztette azt ki senki. Nem rekeszthette ki. Egyszerűen azért, mert a választójog reformja kormányprogram. A miniszterelnök vállalta, terminust is adott rá, már elő is készíti és ez a kérdés, akár belekerül a békemegállapodás esetleges pontjai közé, akár nem, a kitűzött időben napirendre kerül. A választójog kérdését tehát a magyar politikából kirekeszteni senkinek se lehet, még Justhék szövetségeseinek sem. Nem lehet pedig éppen azért, mert ennek a kirekesztésnek Khuen-Héderváry gróf lenne az akadály.

Egészen más, ha a „kirekesztés“ terminus technikusá csak ravasz mondás. Egészen más, ha Justhék beismerik, hogy a békét nem azért hiúsítják meg, mert valaki (nem a miniszterelnök!) ki akarja rekeszteni a megállapodásokból a választójog kérdését, hanem a békekötést azért teszik lehetetlenné, mert valaki

vagy valakik nem akarják, hogy a béke anyaga a választójog elkerülhetetlen reformjának részleteire is kiterjedjen.

Ha ezt beismerik, igazat mondanak. De ha ezt beismerik, egyúttal beismerték azt is, hogy ők nem békét, hanem összeveszést akarnak és beismerték azt is, hogy nem megállapodás, hanem diktálás volt a céljuk. Az a valaki, aki nem akarja, hogy a békefeltételek terjeszkedjenek ki a választójogi reform részleteire is, — ismét mindenki lehet, csak nem a miniszterelnök! Khuen nincs lekötve senkinek, csak a saját programjának. Ez a program pedig a választójog részleteit nem állapítja meg. A miniszterelnök tehát egyáltalában nem bánná, ha az ellenzéki békekonferencia megállapodásra jutna ezen részletekre nézve. Hiszen éppen Héderváry mondta sokszor, hogy ezt a reformot úgy kell megcsinálni, hogy az egy nagy konzenzusból fakadjon és mindenki meg legyen elégedve vele. — A kormány örülne legjobban, ha ez a konzenzus az ellenzékéből indulna ki. Sőt, meg vagyunk győződve arról, hogy a különböző ellenzéki pártok demokráciája és hazafisága egyöntetű megegyezés esetén csak olyan választójogi megállapodásokat szülhetne, melyeknél Héderváry gróf kormánya szívesen vállalná el a keresztapai tisztet. A kormány tehát nem-hogy kirekeszteni a választójogot a békemeg egyezés tárgyai közül, de sőt ellenkezőleg boldog lenne, ha a béketanácskozások a választójog kérdésében is mennél messzebbmenő egyöntetűséget eredményeznének!

De hogyan akarják Justhék ezt a megegyezést megértetni magának az ellenzéki

konferenciának részesei közt? — És hogyan akarják ezt az egyöntetűséget előteremteni pláne akkor, amikor ők nem is megegyezést, nem kompromisszumot, hanem a saját hirdett álláspontjuk szó nélkül való elfogadását követelik? Ki várhatta csak egy pillanatig, hogy Andrássy, Apponyi, Károlyi és Rakovszky békét fognak kötni azért, hogy — az általános, egyenlő, titkos szavazati jog biztosítsák? És — pestiesen szólva — szépen kereste a békét az, aki a harcoló ellenzék gyülekezete előtt ebben jelölte meg annak conditio sine qua nonját? . . .

Száz szónak is egy a vége. A kormány csak akkor köthet békét, ha van kivel és van mivel. A „ki“ csak az egész ellenzék lehet, mert egy rész békéje értéktelen addig, míg a másik harcol. A „mi“ pedig csak olyan föltétel lehet, mely valamennyi ellenzéki csoportnak egyaránt kell. Aki tehát békét akar, az ott keresi a közös föltételt, ahol mindenek egyesíthetők. Aki pedig ott kereskedik, ahol mindenek szétválnak, az nem fog békét találni. És aki pláne azt akarja mindenkire rádiktálni, ami gyenesen robbanó hatással bír, az nem foghatja rá senki másra, sem a miniszterelnökre, sem saját szövetségeseire, hogy a azok rontották meg. Mert ez maga, egyesegyedül volt a tudatos és célzatos békerontó.

És a célzat? Kikottantja Justh lapja. — Nem akarván békében megegyezni, fogjuk rá a békerontást a miniszterelnökre, követeljük az ő fejét és — a hatalmát. Nem azért, hogy alkossunk, mert hiszen alkotni közös megegyezéssel most is tudnánk. Hanem azért,

A savanyu postás.

Irta: Godányi Zoltán.

I.

Bosinszky Pált, aki segédtsízt volt a postánál és már évek hosszú során át várta hasztalanul a kinevezését, a nyomoruságból való szabadulását, magához hívatta az igazgató ur. Bosinszky, az ernyesztő várakozásban, szolgátságban tönkresavanyodott emberke elsápadt és aztán remegve futott föl a lépcsőkön. Mit akarhat vele az igazgató? Mit akarhat? Talán valami baj van, valami számárságot követett el megint? Árulkodott rája valaki, vagy mi? Hideg veríték gyöngyözött végig a testén. A lába reszketett és mikor az igazgató szobájának ajtókilincsét megfogta, olyannyira elgyöngült már, hogy alig tudott bevenni az ajtón. A szíve erősen dobogott, a feje szédült, szóval nagyon rosszul érezte magát.

Ott állt az ajtóban megroggyant térdrel és bátortalan hangon nyögte ki, hogy itt van és élni merészkedik.

— Ki maga? — förmedt rá a hatalmas ur barátságatlanul? — Mit akar.

— Méltóztatott ideparancsolni. Bosinszky vagyok. Bosinszky Pál . . .

— Ah, ah, vagy ugy? — mondta a méltóságos ur és egyszerre barátságossá, udvariassá változott a hangja. — Kérem, Kosinszky ur, foglaljon helyet . . .

— Bocsánat. Bosinszky a nevem . . .

— Pardon Rosinszky azaz, Vosinszky ur . . . Gyujtson rá kérem. Egy pár baráti szóra kéretem.

Igy még sohasem beszéltek az agyon-sanyargatott postással. Nem akart hinni a fiúlének Bosinszky. Boldogan feszengett a kényelmes bőrszékben és ügyetlenül rágta, szopta a finom szivart.

— Hát kérem, kedves Prusinszky ur — kezdte szokatlanul lágy, majdnem gyöngéd, de mindenképen különös, hévtelt hangon az igazgató — én érdeklődöm a sorsa, a pályája a jövője iránt. Tudom, hogy ön jó, szorgalmas tisztviselő.

Bosinszky belepirult a nagy dicséretbe. Azt hitte, álmodik, vagy be van rugva.

— Tenni kell magával valamit barátom — mondta az igazgató. — Kétségkívül tenni kell valamit. Nagy a drágaság, kicsi a fizetés, rosszak az előléptetési viszonyok. De mondja kérem, hogy is tudnak megélni abból a hivatásból.

Bosinszkyban az évtizedes nagy savanyúság fölolvadt boldog, meleg édesseggé. Ez meghozta a bátorságát, fölvtáta a nyelvét. Ez az, ez az! Így kell beszélni egy igazi hivatalfőnöknek, aki atyai gondoskodással öröködi a tisztviselői sorsán.

— Oh, méltóságos uram, — hápogta és hadarta Bosinszky — valóban nagy a nyomoruság és vigasztalan a helyzetünk. Tíz

éve várom már a kinevezésemet. Tíz éve. A feleségem . . .

— Nos, a felesége? Hogy van őnagysága. Ismerem jól. Ő is a postánál szolgál, ugyebár, a telefon-osztálynál? . . .

— A feleségem, méltóságos ur, nem bírja már a szolgálatot; nagyon nehéz szolgálat. Bátorokodom kegyes jóindulatáért esedezni, hogyha talán más, könnyebb helyre lehetne áttenni . . . A feleségem nagyon boldog lenne.

Az igazgató kövér, puffadt arcán piros-ság futott végig. Apró savószemei kigyultak. Közelebb húzta a székét a Bosinszkyéhoz.

— Kedves barátom, meglesz a dolog. Az ön és kedven neje sorsa iránt nagyon érdeklődöm. Meglesz a kinevezés, meglesz az áthelyezés.

A méltóságos ur láthatóan izgatott volt. Még közelebb húzta a székét Bosinszkyéhoz. Vastag, kövér, gyűrűvel telerakott ujjaival idegesen babrált a térdén.

— Nézze, kedves barátom, kedves Bosinszky, lássa, én nem vagyok az a rideg, kegyetlen, érzéketlen hivatalfőnök, akinek engem hisznek. Én szeretem az embereimet és szeretek a körükben lenni. Agglegény vagyok, akinek nincsen családja, meleg, puha, meghitt otthona, amit még a legutolsó szolgától sem tagadott meg a sors. Vágyodom egy kis őszinte, igaz szeretet után. Hát hogy is mondjam csak? Nélkülözöm a családi kört,

mert a hatalom — hatalom. Elég nyílt beszéd. Nem is nehéz megérteni. Lefordítva a politika nyelvéről a köznép köznyelvére körülbelül így hangzik:

— Ne béküljünk. Hiszen a béke legföljebb tárgyi eredményekre vezet. Ne egyezünk meg elvekben. Hanem toljuk előre azt, amiben legkevésbé tudunk megegyezni. És aztán egyezünk meg abban, hogy tovább harcolunk. Vesszünk össze a békén és azután gyereünk tovább, — szövetkezve zsákmányolni! . . .

Reméljük, nem akad a képviselőház többi ellenzéki vezére közt hasonló gondolkodású politikus? . . . A zsákmányért való békerontás maradjon Justh Gyula szomorú speciálitása.

Szeged, Kassa, Pozsony, Pécs a debreceni egyetemről.

A konkurrens városok liangulata.

A miniszterelnök és kultuszminiszter nyilatkozatával, amelyet a debreceni monstre-deputáció előtt a harmadik egyetem ügyében tettek, azoknak a városoknak sajtója is foglalkozik, amelyek szintén versengtek a harmadik egyetemért. A legtöbb konkurrens városnak lapja keserű hangon emlékezik meg a döntésről s az ellenzéki lapok nem mulasztják el, hogy politikai megjegyzéseket ne fűzzenek a kommentárokhoz. — Egyben azonban mind megegyeznek abban, hogy az egyetemet most már Debrecenének mondják.

Szeged.

A Szegeden megjelenő *Délmagyarország* és a *Szegedi Híradó* ugyanazt a fővárosi tudósítást hozzák a küldöttségről és az eredményről. Mindkét lap úgy írja meg az eseményt, hogy az egyetem Debrecené. Kommentárt csak a *Délmagyarország* fűz a tudósításhoz, amikor ezeket írja:

— Szóval a harmadik egyetem Debrecené. Szegedre nézve csak egy mondat érdekes, különösen, még pedig Khuen-Héderváry gróf miniszterelnök nyilatkozata, amely szerint „a kormány a legközelebbi időben több egyetemet szándékozik fölláttani.

A *Szegedi Napló* vezércikkben foglalkozik a debreceni egyetem dolgaival. Megállá-

ahol meghúzódhatnék és kellemesen érezhetném magamat. Egy kis család után vágyodom, derék, jó emberek közé, akik önzetlenül, szeretettel fogadjanak maguk közé. Agglegény vagyok, örömtelen, magányos ember . . .

A méltóságos ur nagyon elérzékenyült. Bosinszky még jobban. Összeszorult a torka és könnyek kívánczoltak a szemébe. Az igazgató pedig meghatott hangon beszélt tovább, közben nagyokat nyelt. A savanyu postás roppantul megsajnálta és vigasztalni szeretett volna a lágyszívű igazgató urat, de nem jutott az eszébe egy okos szó sem.

Az igazgató azonban egyszerre csak dühösen csapott vastag tenyerével a saját térdére. Az elhízott, vérmes nagy urak ideges türelmetlenségével. — Eh! — mondta, vagyis inkább kiáltotta. És látszott rajta, hogy mérges. — Csak nem fogok itten, maga előtt lirát pengetni?

A hangja egészen megváltozott. Brutálisan erős, durva volt.

— Eh! — mondta. Arról van szó, hogy meglesz a kinevezés, minden. Ön pedig meg fogja engedni nekem, kedves barátom, hogy tiszteletemet tehessem maguknál. Ma délután önnek nem kell föltétlenül otthon lenni, sőt azt hiszem . . . Hisz intelligens ember, megért engem. Maga nem lesz otthon. No, ugye rendben vagyunk. Tudnia kell, hogy nagyon sok ember köszönheti karrierjét az

pitja, hogy Debrecené az egyetem. Majd keserű hangon mondja, hogy mindamaz érveket, amelyeket Debrecen mellett fel lehetett hozni s amelyeket a kormány is hangoztatott, Szeged mellett is fel lehet hozni. Hivatkozik arra, hogy Szeged magyar nemzeti szempontból jobban megérdemelte volna az egyetemet, mint Debrecen, amely szerinte Tisza István gróf protekciója miatt kapta meg az egyetemet. A vezércikket ezzel fejezi be:

— Idővel — mondta a miniszterelnök — több új egyetemet is állítunk fel. Mihelyt az ország pénzügyi helyzete megengedi. És itt a miniszterelnök egészen véletlenül megfélekedett arról, hogy az egyetemek létesítésével kapcsolatban holmi törvényjavaslatokról is volt már szó a küldöttségek előtt. És ha így nyugodtan kijelentette, hogy az egyetem Debrecené, minek még tovább is a színiátszás, az egyetemekről szóló törvényjavaslat, amelyben Szegedről ezek után talán már fölösleges is szólni.

Kassa.

Kassán is elkeseredéssel tárgyalják a debreceni monstre-deputációnak adott választ, amelyből azt látják, hogy a kérdés Debrecen javára dönt el.

A *Felső Magyarország* „A harmadik egyetem” cím alatt vezércikkben foglalkozik a dologgal s vezércikkét így kezdi:

— Szándékosan irunk a harmadik egyetemről és nem a kassai, a Rákóczi egyetemről, mert az illetékes körökben ma, amikor az egyetem megvalósulása küszöbön áll, — ha igazak a kiszivárgott hírek — Kassa szóba sem kerül. Emlegetnek három várost, mondják, hogy a három közül is Debrecen lesz a legelső, de Kassa a három között sem szerepel.

Nem akarjuk mi kétségbevonni sem Debrecennek, sem Szegednek, sem Pozsonynak jogos igényét a főiskolára. Azt sem állítjuk, hogy ezek a városok nem volnának hajlandók megfelelő áldozatot is hozni a kulturintézmény létesítésére. De viszont tagadhatatlan tény az, hogy Kassa igénye nemcsak a legrégebb, nemcsak a legindokoltabb, de egyúttal a magyarság egyik szinte elengedhetlen követelménye az, hogy Kassán is létesüljön főiskola és pedig legelső sorban létesüljön.

Majd azt írja, hogy nemzetiségi szempontokból is Kassán kellene az egyetemet felállítani, amihez Kassának történelmi joga is van. Végül ezzel fejezi be a cikket:

— Most itt van az utolsó óra az egyetem megvalósítására. Álljon talpra az egyetemi bizottság. Hívja össze a 14 Rákóczi vármegye magyarságát, menjen fel a kormányhoz. Nem kár sem a költségért, sem a fáradságért. Min-

okosságának, a józanságának, a fölebbvalója jóakarátának és . . . és . . . na hát — a feleségének. Fő az okosság, a józanság. Nem kell meglátni, nem kell mindent meghallani. Maga pedig egy hét múlva megkapja a kinevezését . . .

Bosinszky azt hitte, hogy megütötte a guta. Ez nagyon is váratlan volt. Mi is volt ez? Alku? Ajánlat? Parancs?

A méltóságos ur nagyokat fujt; melege volt és izzadt. Hamar visszanyerte azonban önuralmát. Mosolygott és a kezét nyújtotta: — Ez így lesz jól. Így akarom. Maga szegény ember. De maga okos ember is.

Bosinszky nem tudott szólni. Bután köszönt és kitámaszkodott a méltóságos ur szobájából.

II.

Az agyonsavanyodott postást kegyetlen lelki háborgások vették elő. Bosinszky teljes életében nagy nulla volt, jelentéktelen, szürke rabszolga, de szeretete a feleségét, akivel sokszor veszekedett, de ezek a civódások enyhítették némiképpen a nyomorúságokat. Az asszony csinos nő volt, kissé ostoba, kissé önző, de ő is szerette az urát, bár sokat sirt és szidta őt, amiért nem tud előrehaladni a pályáján és amiért olyan éhletes ember. Az asszony gyakran siratta a leánykorát, irigykedve emlegette a barátnői új kalapjait, divatos ruháit, csinosan berendezett lakásait. Bosinszky érezte, hogy ő azt a közönséges,

den költséget, minden munkát megér az, ha Kassa megkapja a főiskolát. És nekünk szinte szent meggyőződésünk, hogyha Rákóczi 14 vármegyéje odaáll az illetékes faktorok elé a maga megingathatlan indokkal támogatott kérelmével, úgy Kassa is az első között lesz ama városoknak, akik főiskolát kapnak, úgy a Rákócziak városában rövidesen állni fog a Rákóczi egyetem.

Pécs.

A pécsi lapok nem foglalkoznak részletesebben a debreceni egyetemi küldöttség fogadtatásával, sem a miniszterek válaszával, egyszerűen távirati rovatukban közlik a fogadtatásról szóló hírt és rövidesen a válaszokat.

Pozsony.

A leginkább s a legutolsó pillanatig konkurrens város, Pozsony, sajtója is tárgyalja a fogadtatás dolgát és Khuen-Héderváry Károly gróf és Zichy János gróf válaszával. A lapok azonban ezekből a válaszokból azt magyarázzák, hogy az első vidéki egyetem Pozsony lesz. A „Pressburger Zeitung” így ír:

— A harmadik egyetem dolgában eljár a debreceni küldöttséget Zichy János gróf választás és közoktatásügyi miniszter fogadta. A küldöttség, amint ezt velünk egy szemtanu közli, ő excellenciája válaszával egyáltalán nem volt megelégedve. Ő excellenciája ugyan is kijelentette, hogy Debrecen az egyetem elhelyezésénél figyelembe jő, mégis az elhatározásra várjanak bizalommal. Ami pedig — mint a debreceniek mondták — kevesebb a semminél. Dacára a reszort miniszternek eme tartózkodó álláspontjára, egyik fővárosi estilap tudni akarja, hogy a miniszternek egy, az egyetemnek Debrecenben való elhelyezéséről szóló törvényjavaslatához már megvan a felség előzetes szentesítése. És ez volna minden? Lehető volna, hogy ama ténybeli érvek felett, amelyek Pozsony mellett szólnak, átsiklanának és öfelsége vajjon nem nyilatkozott-e már előbb egy pozsonyi egyetem mellett? Ezzel szemben egy másik fővárosi estilap közli, hogy egyidőben a debreceni egyetem felállításával, Pozsony is egyetemet kap. Ez már más, de remélhetőleg megfordított sorrendben.

Eddig tart a pozsonyi német laptárs közlése. Szép tőle, hogy mindig reménykedik, de talán mégis izléstelen, hogy e reménykedés lángját valótlanúságokkal élesztgeti. Először elsikkasztja a miniszterelnököt, pedig ő is mondott valamit, megváltoztatja, elferdíti a tényeket, a kultuszminiszter szavait, a debreceniek örömet is bura fordítja. — Jó, hogy magát a deputációt el nem sikkasztotta a laptárs.

de kívánatos asszonykát most még jobban szereti, mint eddig. És most adja át, bocsása áruba egy másik férfinak? Igaz ugyan, hogy ez a férfi a főnöke, a parancsolója, az atyauristene neki. De hát jól van ez így? Nem gazemberség ez? Átadni a feleségét egy másik ember használatába?

— Nem fogom megtenni! — mondotta önmagában. — Inkább csapjon el, tegyen velem bármit. De a feleségem az enyém. Nincsen jussa hozzá senkinek sem.

Miközben hazafelé tartott, végtelenül keserű gondolatok és érzések árja lepte meg.

— Nem hittem volna a méltóságos urról! De miért kívánta meg épen az én feleségemet? Van más, szebb, kívánatosabb asszony vagy leány s mégis az enyémre, az én tulajdonomra éhes. Ez nem egyéb, mint közönséges gazemberség.

Meghökken, megijedt ettől a kemény meghatározástól és hamarosan visszavonta, mintha félt volna, hogy a hatalmas ur értesülni fog tiszteletlen vélekedéséről.

Aztán újabb gondolatok rohanták meg. — Előléptetés, nagyobb fizetés. Jó mód, kényelmes szolgálat. Protekció, esetleg karrier. Ki tudja? Mindez egy kis elnézésért, egy kis vakságért. Hisz nem tudja meg senki sem. Jobbat, többet ehetnének, jobban öltözködhetnének, jobban, kényelmesebben lakhatnának. Eljárhatnának színházba, hang-

A reformáció emlékűnepe.

Ünnepélyek a főiskolában.

E hó 31-én van a protestantizmusnak legnagyobb ünnepe, a reformáció emlékűnepe, amelyet nagy fényvel ülnék meg az idén is. Ünnepi istentiszteletet és különböző ünnepségeket lesznek, amelyeknek sorrendje a következő:

(A nagytemplomban.)

A debreceni református főiskola a Nagytemplomban e hó 31-én délelőtt 9 órakor istentisztelettel egybekötött emlékűnnepélynek sorrendje a következő:

1. Fenálló ének: 37. dics. 1. verse.
2. Előének. 70. dicséret 1., 7. verse.
3. Istennek háza ez. Révfy Gézátd. Énekl. a főiskolai énekkar.
4. Imádság és egyházi beszéd. Mondja Szabó József főgimn. tanár.
5. Óh Sion, légy csöndességben. Zenéjét írta P Nagy Zoltán. Előadja a tanítóképzőintézet énekkara.
6. Utóének. 88. dicséret 4. verse.

(A gályarabok emlékoszlopánál.)

Ugyane napon délelőtt tíz órakor a főiskolai „Hittanszaki Önképző Társulat” a gályarabok emlékoszlopánál a gályarabok emlékére emlékűnnepélyt tart a következő műsorral:

1. Magyar gályarabok éneke. Ferikarra átírta Mácsai Sándor. Előadja a főiskolai énekkar.
2. A gályarab. Irta Nagy Ferenc. Szaválja Gönczy Sándor hittanhallgató.
3. A „Hegyi Mihályné” alpból jutalmazott emlékbeszéd. Mondja Kovács László hittanhallgató.
4. A helybeli fi- és női tanintézetek küldöttei az emlékoszlopot megkoszorúzzák.
5. XLVI. Zsoltár 1. verse. Énekl. a főiskolai énekkar.

(A főiskolában.)

Délután öt órakor a főiskola disztermében a „Hittanszaki Önképző Társulat” a reformáció emlékére emlékűnnepélyt rendez az alábbi műsorral:

1. Templomban. Szövege Novák Lajos; zenéjét szerző Révfy Géza. Előadja a főiskolai énekkar.
2. Megnyitó beszéd. Tartja Lencz Géza dr. theologiai dékán.
3. Október 31. Irta Szuhay Benedek. Szaválja Pávay Boriska urleány.
4. Ünnepi beszéd. Tartja Bányay Lajos hittanhallgató.

versenyekre, cirkuszba, nyáron fürdőbe . . . Ejnye, ezek hitvány gondolatok. Gyalázat ilyenre gondolni is! . . .

De ezek a gondolatok urrá lettek az agyában. Nem tudott szabadulni tőlük. Elfogta a végtelen nagy gyávasága is. A kis hitűsége. A becsvágya. Beleszólt a gyomrába. A tekintély tisztelete. Főképen a gyávasága. Ez pedig nagyon súlyos dolog.

Észre sem vette, hogy már hazatért. Lassan, vontatottan ment föl a harmadik emeletre. Mintha ólomlábai lettek volna. Minden emeletnél megállott. Nem gondolkodott már. Csak otrombán bámult maga elé. Mikor a lakásuk elé ért, ekkor éktelen düh szállotta meg. De ez hamar elmúlt.

Megfogta a kilincset. Aztán levette a kezét a kilincsről. Aztán újra be akart nyitni. Aztán nem nyitott be.

Lassan, lopva visszafelé indult. le a lépcsőkön. Szökött.

III.

Délután öt óra tájban Bosinszky már a hetedik spriccertnél tartott. Egy külvárosi, barátságatlan, dohos köresma ivószobájában vigasztalta saját magát, de csakhamar végképen elkeseredett és terjedelmes leltárt állított össze a saját nyomorult énjének hitvány fogyatkozásairól.

— Mégis csak rettenets! A méltónagor ur ebben az órában a lakásomon van. A feleségemnél. Éhes, piszkos vágyaival ostromolja

5. Ének solo. Előadja s harmoniummal kíséri Nagy András ref. kántor.

6. Luther. Irta Porkoláb Gyula. Szaválja Hörömpő Dezső hittanhallgató.

7. XC. Zsoltár. Közének.

Háromszáz munkáslakás.

A debreceni munkás-kolónia tervel.

Debrecen város óriási küzdelmében, a melyet a rohamos fejlődés érdekében most folytat, a sok nagy és nemes cél közül egy hiányzik. Nem láttuk és nem látjuk ma sem a szociális, kifejezetten szociális tendenciájú célokat s nem látjuk azt, hogy közgazdasági, jóléti intézkedések megtételére a város, a köz- akárcsak előkészületeket is tett volna. Nem a szemrehányás, a fölpanaszlás a célja e megállapításnak, mert hiszen be kell látnia minden gondolkodó embernek, hogy a nagy elmaradottságból minden tekintetben egyszerre kiemelni e nagy várost alig lehet s arra Debrecen városának elég anyagi ereje nincs is, azonban az is kétségtelen, hogy a valódi szükségletek kielégítése elől elzárkózni nem szabad. Amikor tehát Debrecen városa gyönyörű áldozatokat hoz a kultúráért, gondoskodik a közegészségügy és köztisztaság, a városszépítés dolgairól, ugyanakkor a régen érezhető szociális szükségletek kielégítésének lehetőségeit is keresni kell.

Szerencse, hogy Debrecen város társadalmában vannak olyan férfiak, akik megéreztek nemcsak ennek a szociális szükségnek jelenlétét, hanem azt is, hogy a város maga e pillanatban, a fejlődés kezdődésében nem tudja megfelelni minden kötelezettségének, segítségére siettek tehát ennek a városnak és átvállalták e szociális köteleességek teljesítésének megkezdését.

Az a nagy munka, amelyet e szociális köteleességek teljesítése megkezdődött, nem más, mint

300 munkáslak

építése minden körülménynek figyelembe tartása mellett. A munkáslakások létesítésére megindított mozgalom élén olyan ember áll, mint *Kenézy Gyula* dr., akinek hatalmas egyénisége teljes garancia arra, hogy a megindított mozgalom a legszebb eredménnyel fog járni és valóban szociális célokat szolgál.

A terv már annyira érett, hogy annak csupán végrehajtása van hátra s nem lehetetlen, hogy *ez év novemberében már az alapvető*

munkálatokat is megkezdik s jövőre már kész munkáslakások állanak rtudelkezésére ezer munkásnak.

Munkatársunk érdeklődött a nagyszabású szociális alkotás tervezete iránt, amely pénzértékben is óriási vállalkozás lesz.

A tervezet általánosságban a következő: A gyártelepek közelében, ahol egy nagyobb körben több gyár van és a Munkások Szövetségét lehet létrehozni, a szükséghez képest megfelelő számú munkáslakást építenek. A munkáslakások mindegyike a munkásnak tulajdona, semmi esetre sem kaszárnya rendszerrel, hanem úgy, hogy egy ház egy családnak szolgál lakásául.

Az első munkás-telep,

ahol az első háromszáz munkásházat fölépítik, azon a területen létesül, amely a Szoboszlai-ut, a máv. vonalai és az István-ut között terül el.

Ezt a területet azért jelölték ki, mert ennek közelében vannak az Alföldi hordógyár, Békési Róza és társa szappangyára, Blaskovich Mihály lakatos ipartelepe, a Dorsch-féle asztalos ipartelep, a Faipar részvénytársaság gyára, Falk Ármin és társa kefégyára, a Mezőgazdasági gépgyár részvénytársasággyára, a Műjéggyár, a Preisler-féle gép- és csavargyár, a Vas és rézbutorgyár. Ezeknél a vállalatoknál ötven tisztviselő és ezer munkás van alkalmazásban, akiknek legnagyobb része a munkaheiytől távol, drága pénzen bérelt, kényelmetlen, legtöbbször egészségtelen lakásokban lakik. Az egész telep 78—80 hold nagyságú területen épül fel és pedig úgy, hogy e területet méltányos áron a várostól szerzik meg. A szociális köteleességek teljesítésének pedig Debrecen városa e munkás teleppel szemben úgy tesz eleget, hogy e területért, amely a város tulajdona és a melyért most a legminimálisabb haszna van, méltányos árat szab meg. Az utca és közterületeket nem számítja be az eladás alá kerülő ingatlanokba s így ezekért nem kellene megfizetni.

Milyen lesz a lakás?

A munkáslakások mindegyike különálló épület lesz több sablon terv szerint, amelynek külső vázlatát *Toroczky Oszvald* festőművész készítette el. A házak egymástól legalább öt méter távolságra épülnek, hogy a világosságot és szabad levegőt egyház amásiktól el ne zárja. A legkisebb munkásházban is legalább két szobának kell lennie és pedig egy nagyobb és egy kisebb szobának. Egy ötvenhat négyzet méteres területen olyan igen szép, kényelmes s minden higiénikus követelménynek megfelelő családi ház épül, amelyben 1 nagy, 1 kis lakószoba, belépő, konyha, kamara, verenda lehet.

egy zug szállodában kialudta a mómort. Moho vágy lepte meg a felesége után. Sietett haza. Az asszony kisírt, vörös szemmel fogadta:

— Hol voltál? Ittál? Megcsalsz, nem szeretsz már! — korholta.

Bosinszky lesütötte a szemét. Nem mert a felesége arcába nézni. Szótlanul hallgatta az asszony panaszos siránkozását. Körülnézett a szobában. Tekintete az ágyukra esett. Az övé meg volt vetve, tisztán, fehérnemű állott a felesége ágya mellett.

Az asszony utcai ruhában volt már. Hivatalba készült. Letörölte a könnyeit és így szólott:

— Adjál egy koronát. Ha ugyan maradt még az éjszaka dorbézolásaiából. Rettenetes ember vagy, nem gondolsz arra, hogy nélkülözünk. Most adjál egy koronát, kell a koszorura . . .

— Miféle koszorura? — riadt fel Bosinszky.

— Hát nem is tudod? A méltóságos urat az igazgatót, tegnap délben, a hivatalában megütötte a guta. Meghalt. Tegnap délben.

És Bosinszky né értelmetlenül, ámulva látta, hogy a férje rekedt, tagolatlan kiáltással a lábához veti magát és csókolja, csókolja a kezét, a ruháját, a cipője hegyét:

— Imádlak, szeretlek, örültem szeretlek édesem, drágám, mindenségem! Bocsáss meg, gazember voltam, bocsáss meg!

az én asszonyomat, akit én nyomorult fráter eladtam neki. És az asszony? Hát ő rajta nem áll a vásár? Mit tesz ebben az órában a feleségem, aki siring tartó hűséget fogadott nekem? Aki szeret, akit szeretek s akivel már tíz esztendő küzdelme vergődéseim keresztül éltem együtt. Meghallgatja-e a szerelmi kalandra szomjas vén ember esdekléseit? Belehull-e a karjaiba? Megbecsteleníti-e a házasetünket, a lekásunkat, a hitvesi ágyunkat. Hisz ez a szerkezés megfertőzi a lakásunkat levegőjét, mindkettőnk életét, a multunkat és a jövőnket. Odaadja-e magát a feleségem?

— Bárcsak ne tenné meg — sóhajtozta. Csak hű lenne hozzám! Csak kidobná a lakásunkból az a gyalázatos vén kecskét.

Elhatározta, hogy hazamegy, megelőzi az igazgatót. Ha otthon találja, kiharancsolja. Föl is kelt, de az ajtóból visszatért és újabb spricereket rendelt.

— A feleségem hű lesz én hozzám. Nem fogja meghallgatni az igazgatót! — igyekezett önmagát megnyugtanni.

Később azonban ismét elkeseredett:

— De ha mégis? Ha megcsik? Egyedül van a lakásban. Ő és egy idegen férfi. Boszantó! Ebben az órában, ebben a perben. Talán épen most, épen most! . . .

Bosinszky újra spricert rendelt és konstataulta, hogy mélyen, feneketlenül gyűlöli a feleségét.

Egész éjszaka ivott, de reggelre, valahol

Az építkezést úgy viszik keresztül, hogy az épületnek minden részlete a legelsőrendű anyagból készül, hogy a fentartás minél kevésebbé kerüljön. A legmodernebb anyagokat vették tervbe, ajánlani fogják a beton építkezést, amely olcsóbb és egy kis izolálással minden tekintetben megfelelőbb, mint a téglapítkezés s amellyel fentartási költsége egyáltalán nincsen. Belül szintén cement vakolást alkalmaznak, amelyre vízhatlan jó olajfesték kerül s így a szoba tisztántartásához nem kell egyéb, minthogy a falakat forró vízzel lemossák. Ilyen anyagból lesz a padló is. Egy ilyen ház telke 200 négyszögöl lesz.

Bölcsőde és népfürdő.

A házak építésével egyidőben megkezdik a telep rendezését is. Tizenkét méteres utcák vonulnak át a telepen, hat méteres kocsit, két oldalt 1—1 méteres gyalogjáró, és két-két méter széles fasorral a kocsit és gyalogut között. Az utcatestet mindenütt tarmakkal, a legújabb, legolcsóbb és legjobb aszfalt anyaggal burkolják, amely portalan és vízhatlan.

Az építkezés megkezdése előtt kijelölik az iskola számára szükséges területet. — Ugyancsak a munkáslakásokkal egyidőben létesítik a napközi gyermekotthont, bölcsődét és játszótérrel, valamint tekintettel arra, hogy ipartelemek közelében van e munkástelep, tanoncotthont s mindezek mellett, amit ma annyira nélkülöz egész Debrecen, egy modern, minden igényt és higiénikus követelményt kielégítő népfürdőt.

Hat millió korona.

A nagyszabású tervet a munkások szövetségese alapján létesítik. Természetes azonban, hogy a munkásosztály szegény, pénze nincsen, hogy e befektetéseket megcsinálhassa. A szövetségüket tehát, egy erre a célra alakult és az üzleti nyereszkezdést kizáró egyesülés támogatja, amely megszéri az első befektetések összegeit. E munkában segítségükre lesznek a gyártelepek, a melyeknek szintén érdeke, hogy állandó, egészséges és tiszta munkásaik legyenek.

A telkeket a munkások veszik meg a várostól s a telek s épület teljesen készen 6000 koronába kerül. Ezt az összeget évenként 300 koronával törlesztik, amennyit egy ipari munkás ma is fizet rossz, egészségtelen lakásokért.

A munkástelep szövetségnek csak munkások lehetnek a tagjai s ha valamelyik a házat elakarja adni csak szövetséges tagnak adhatja el. A spekuláció és nyereszkezdés tehát már előre kizárt dolog. Tartozik ezenkívül a háztulajdonos munkás az életét is biztosítani, hogy az esetben, ha meghalna, a ház tehermentesen szálljon családjára. A terv pénzügyi részénél az volt a cél, hogy a kockázatot és a nyereszkezdést kizárják.

A szövetség hat millió korona értékkel fog dolgozni.

Ime ezek nagy vonásokban ez óriási jelentőségű terv körvonalai. Minden valószínűség mellett szól, hogy jövő őszre már a gyártelepek leirt csoportja mellett virágzó munkástelep lesz, mosolygó virágos ablakkal, barátságos, egészséges házakkal, a melyeknek áldása nyomán fakad az első megelégedett munkás-csoport, amelynek boldogsága Debrecennek és a munkás-telep megteremtőinek mindennél nagyobb örök dicsősége lesz.

A képviselőház ülése. Fővárosi tudósítónk jelenti: Tizenegy órakor nyitotta meg az ülést Náray Lajos alelnök. Nehány bejelentés után névszerinti szavazás következett. Majd Bosnyák Géza beszélt a véderő javaslatok ellen, végül Batthyányi Tivadar gróf interpellált a székszárdi közalaptványi igazgatóság áthelyezése dolgában. Az ülés negyed ketőkor ért véget.

Zilahi Simon a sajtó-üzletről.

(Meg kell-e fizetni a sajtó szolgáltatást? — Zsebmetszés a jótékony szent nevében.)

A Magyar Ujságkiadók Országos Szövetségének a napokban tartott közgyűlésén Zilahi Simon elnök, a Budapesti Hírlap igazgatója megnyitó beszédében fölvetette azt a különben már több ízben fölszíntre került kérdést: szabad-e, kell-e megfizetni azokat a szolgáltatásokat, melyeket a lapok egyesek és társaságok számára teljesítenek? E kérdés fejtegetése kapcsán Zilahi kitért azokra a támadásokra, amelyek azért érik a sajtót, mert nem hajlandó ingyen és bérmentve szolgáltatni privát érdekeket s az alaptalan vádakokat a következő szavakkal utasította vissza:

— Az a nagyközönség, melynek szolgáltatásban állunk, nem mindig gyakorol barátságos kritikát, ha a sajtóról van szó. Nekem ilyenkor eszembe jut, hogy nincsen természetem, amely magában véve az egész világot melegíti, boldogítja, viszont nincsen az istennek olyan alkotása, melyet a gyarló emberek meg ne kritizálnának, le ne becsülnének. Hiszen a nap sem süt mindenkinek egyformán. Mi magunk tudjuk, hogy a nap és eső csak annak teljesít magasabb hivatást, akinek hasznát hoz. Akinek kell az eső, az dicsőíti, akinek nem kell, az szidja.

A sajtó számára nekem, aki ebben a légkörben nőttem föl és dolgoztam szeretettel és odaadással, nekem a sajtó számára csak dicsőítő szavam van, különösen a magyar sajtó számára, amelynek emberei, főtartói, szerkesztői, iroai olyan naivak még a gyakorlati kérdésekben és amelynek kizáró, főtartói még oly messze állnak az üzleti érdekektől. És mégis hányszor leszőlják, kicsinyelik a sajtó-üzletet.

Amikor a régi időkben — neves újságírók — sajtót csináltak, akkor üzlet a sajtóban még nem volt, *de nem is volt úgy elterjedve a sajtó, nem is volt független, mert pártoktól, politikai célokat követő korifeusoktól függött.* A saját lábán megállni csak azóta tud, amióta a sajtókiadók modern alapon, becsülettel szolgálják üzletüket. *Én visszautasítok minden kritikát, amely az újságkiadók ebbeli működését becsüli.*

Ha a modern közlekedési eszközöket nézzük, csodáljuk a technika vívmányait. Ha a vasut hivatását nézem, akkor természetesen. De az ő jelentősége eltörpöl azok mellyel ki volt az a lángész, aki megsejtette a vasut óriási hivatását, eszembe jut Stephenson. De az ő jelentősége eltörpül azok mellett, akik ezt az óriási alkotást fejlesztették és elsőrangúvá tették. És ha a vasutat nézzük, látjuk, hogy annak nem csupán szalonkocsijai vannak, hogy annak nemcsak személyszállítás, de az áruszállítás és teherszállítás is föladata. A vasut nem válogathat, hogy egy princ ül-e szalonkocsijában, vagy trágját visze-e az odakapcsolt teherkocsikban. De ugy-e senki le nem nézi ezért a vonatot, amely árut is visz, senki le nem kicsinyeli, hogy ezért az áruszállításért pénzt fogad el. Vagy eszébe jut valakinek a művészetet, a színházat becsülni azért, mert antréét kell fizetni. Emelt fölvel, büszkén követelhetjük tehát, hogy ne kicsinyeljék le a sajtót azért, mert szolgáltatást meg kell fizetni. Hiszen csak így lesznek fönntarthatók a független sajtóorganumok.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után Illés József, Az Ujság igazgatója, a szövetség titkára határozott állásfoglalásra szólította fel a kiadókat a jótékony szent nevében burkolt manőverekkel szemben. Arról van szó — mondta többek között — hogy újabban a jótékony szent nevében kiadódik itt is, ott is egy-egy alkalmi újság, szivettépő rajzjal és címmel, de mindig a szent önzetlenség mezében. Nyilvánossága az ilyen alkalmi tákolmányoknak nincs, de a firmája igen alkalmas arra, hogy a hirdető közönséget horribilis

hirdetési árak mellett alaposan meg lehessen sarcolni. Véleményem szerint Szövetségünk ezt a hadjáratot nem nézheti közömbösen és kötelessége megóvni a hirdető közönséget a hirdetés formájában való megadóztatástól jótékony cél érdekében.

Kitért ezután arra a körülményre, hogy egyesek és társaságok privát érdekeket, magasabb erkölcsi szempontok mezébe igyekeznek burkolni és tetszetős jelszavak hangoztatásával próbálják kivonni e privát érdekek szolgáltatást a díjazás alól. A hírlapírók rendszerint felülnek e jelszavaknak, ami által a lapkiadókat tetemes anyagi károsodás éri. Mert amíg lapkiadók — egymond — a nyilvánosságot ostromlóktól étvágyát ott ahol tehetik sormérő szerint elégitik ki, az újságírók még mindig a legerkölcstelenebb játékot: a lövésnyet *lötényesztésnek*, a kitűnően jövedelmező labdarugó vállalatokat; *testedzésnek* és a politikát sem véve ki, mindazt, ami nem egyéb mint *érvényesítés és vagyonszerzés*, merően téves szempontokból látják és szalgálják ki temérdek papírosfogyasztással.

A közgyűlés egyhangulag hozzájárult a titkár előterjesztéséhez.

Debrecenben is az a felfogás uralkodik, hogy a sajtó a „közérdek” leple alatt tartozik minden szolgáltatást ingyen teljesíteni. Nem tartozik ritkaságok közé, hogy jegyepárok az ő eljegyeztetésük ingyen közlését követelik. Egyik debreceni ügyvéd ép a napokban küldte vissza lapunkat, mert a leközlésre beküldött eljegyzési hírt a kiadóhivatal számlázta. Igen gyakori eset, hogy a hangversenyek reklámjait ingyen követelik a lapoktól, holott az egyesületek magok busás belépti díjakat szednek. Mások viszont pénznnyug-tázásokat akarnak díjtalanul leközölni, holott ehhez már épen semmi köze nincs a közérdeknek. Hasábokra terjedne, ha rendre felsorolnók az ilyen ingyen-közlésekre vonatkozó igényeket, amelyeket jogtalanul támasztanak a sajtóval szemben. Ha ezeket az igényeket mind kielégítenék a lapok, igazán nem maradna hely a valóban közérdekű közleményekre. Az is igaz, hogy akkor csak azok olvasnák a lapokat, akiknek érvényesítési törekvéseik kielégítésre találnak, de ők sem olvasnák sokáig, mert rövidesen csödbe jutna minden lapvállalkozó.

Az edelényi rablógyilkosság.

A tárgyalás ötödik napja.

Megcsappant érdeklődés mellett folytatták a tárgyalást Miskolcon ifj. Regula Ede, az edelényi hármasság gyilkosság tettesének bűnpörében. Geöcze elnök a rendes időben, délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg a tárgyalást, mely Bulyovszky főügyész helyettes és Lengyel Zoltán dr. védő közt lejártszódott, kisebb incidenssel kezdődött.

Rátértek ezután a tanúk kihallgatásának folytatására.

Mint tanu Ebner Lajos kir. ügyész állt először a bírak emelvénye elé. Felmutatja azt a véres inget, amelyet a Boldvában találtak s amelybe egy nagy kő van kötve. Elmondja, hogy az inget egy Gáspárné nevű asszony találta, de semmi jel sem vall arra, hogy összefüggésben volna a gyilkossággal. Valószínűleg később került a Boldvába, mert a víz első lecsapolásánál nem volt ott.

Lengyel Zoltán védő: Az egyik meglepetésből a másikba esem. A csendőrség visszatart bűnjeleket, nem küld be két baltát a bűnjelek közé s most hallanom kell, hogy az ügyészség is visszatartott egy bűnjelt: a véres inget.

Gyapju szövetek legújabb kivitelben
Gyapju szövetek legnagyobb választékban
Gyapju szövetek legolcsóbban

Szigoru szabott
árak mellett
szerezhetjük be

WEISZ ADOLF

posztókereskedőnél, Debreczen, Hosszth-u. 1.
(Első takarékpénztár palotájában.)

A véres inget bünnel gyanánt a bíróság őrizetbe veszi.

Sorra jöttek ezek után Gáspár Józsefné, aki a véres inget találta, majd szintén mint tanu Regula Róza jön sorra. Utána a meggyilkolt Czeizlerné édes anyját Deutsch Miksánét és Tóth Istvánt hallgatták ki.

Regula Ede ezután nagy részletességgel előadta a gyilkosság történetét. Vallomása szerint a gyilkosságot ő Kovács Antallal követte el. Ő Czeizlert ütötte agyon, míg Kovács a nővel végzett.

Az elnök szembesíti egymással Regula Edét és Kovács Antalt, akik hevesen tiltakoznak egymás vallomása ellen.

Végül az orvosok véleményét olvasták el, amely szerint Regula Ede épelméjű, mire a bizonyítást befejezettek jelentette ki az elnök s a tárgyalást mára befejezte.

Itélet hétfőn, vagy kedden lesz.

Készül a béke.

A döntő lépések előtt.

Ma telt le az a terminus, amelyet a parlamenti béketárgyalásokra kitűztek. De már is kitűzték az újabb terminust, amikor a tárgyalásokat folytatják, ez az idő pedig a jövő hétnek első napja. Ma különben a lehangosabb ellenzékiek is a béke mellett nyilatkoztak, sőt Justh Gyula maga is ilyen értelemben nyilatkozott.

A mai politikai eseményekről fővárosi tudósítónk a következőket jelenti:

Folynak a tárgyalások.

Ma egész délelőtt folytak a tárgyalások. Kossuth Ferenc lakásán 10 órákor konferencia volt, melyen többek közt Andrassy Gyula és Apponyi Albert vettek részt. Ezalatt Berzeviczy Justh Gyulával tárgyalt az elnöki szobában, közel háromnegyed óráig. Berzeviczy azután Kossuth Ferencet kéréste magához, aki tizenkét órákor a Házba jött és vele tárgyalt, Berzeviczy még tanácskozni fog Andrassyval, Apponyival és Désy Zoltánnal. — Értesülésiünk szerint Just Gyula ma kifejtette a képviselőház elnökének, hogy komoly béketárgyalások már akkor kezdődhetnek, ha a kormány valamely konkrét békeajánlattal jön.

Nyilatkozatok a békéről.

A béketárgyalásokról ma a Pester Lloyd munkatársa meginterjuvulta Bolgár Ferencet, Justh Gyulát és Désy Zoltánt.

Bolgár Ferenc nyilatkozatában azt mondta, hogy most már teljes a reménye a béke iránt s erre kétségtelen bizonyosságai vannak.

Justh Gyula azt válaszolta, hogy a békének meg van az alapja már e ennek az lesz a kifejezője, hogy először a költségvetést le-tárgyalják.

Désy Zoltán ezeket mondta:

— A mai tárgyalások engem is remény-nyel töltöttek el s most már egészen bizonyos, hogy a béke sikerlni fog, mert végleges alapot találtunk, amelyen meglehet teremteni a békét.

Arról azonban, hogy mi ez az alap, egyik politikus sem nyilatkozott.

A kormány akcióba lép?

Egyik esti lap ma azt a szenzációs hírt bocsátotta világgá, hogy Khuen-Héderváry Károly gróf ma hosszasan tárgyalt Tisza István gróffal a házelnökség kérdésében s Tisza István gróf állítólag kijelentette, hogy a házelnökséget elvállalja.

Egy másik közlés szerint a folyosón ma arról is tárgyaltak, hogy parallel jléseket tartanak, délelőtt a véderőjavaslatokat, délután a költségvetést fogják tárgyalni. Egyik hír nem nyert megerősítést.

Ellenben ezekkel szemben a félhivatalos Politisches Correspondenz azt írja, hogy a hormány elhatározta: legközelebb megteszi a döntő lépést. De ez nem az erőszak bevezetése.

Magyar miniszterek Bécsben.

Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök, Lukács László pénzügyminiszter és Beöthy László kereskedelemügyi miniszter ma Bécsbe utaztak, hogy ott közös miniszteri tanácskozáson vegyenek részt. Az értekezlet, amelyet Aehrenthal gróf elnöklete alatt tartottak, ma délután öt órákor volt. Az osztrák kormány válsága miatt a delegációk és a közös költségvetés ügyét az újabb közös miniszteri értekezleten fogják tárgyalni, amelyet a jövő hónapban tartanak meg.

A magyar miniszterek még hoinap is Bécsben maradnak.

Repülő emberek és futó lovak.

*

A Nyulas fái már sárgás hervadásba borultak s az ősz keze egyre rövidebbre fogja a nap felett a sötétség kárpitját. Már öt órákor pitymallik s a hold karaja enyhe fényt von a kopaszodó tájra. Az őszi szántás is a vége felé jár és a legelésző állatállomány már nem talál oly dus legelőt, mint néhány héttel ezelőtt. Itt állunk a tél, a dermedés előcsarnokában. Hiába süt megfeszített erővel a nap, az esték már figyelmeztetnek a nyugafőmra, mely nemsokára birtokába veszi a termő rónát!

És mégis! Mozdul a taló s az emberi erő és akarás most ott üt tanyát s megfeszített bizakodással hirdeti, hogy csak ott van hervadás, ahol az emberi agy megszűnik működni.

Lóverseny előtt.

A vasárnapi verseny sikerén fáradozik a Vilmos-huszárok minden embere. Tisztek, közlegények egyaránt. — Mert bizony nagy szükség van itt emberi kézre, a pálya egészen el van hagyatva s gidres-gödrös talajával könnyen történik rajta szerencsétlenség. Egy század huszár dolgozik a javításán.

A páholyok is elhagyatva, portól-piszoktól lepetten ásitoznak, nem érzik annak a sok puha testnek a melegét, mely holnap beüli érzéketlen hátukat. Szorgos huszárok teszik lakhatóvá őket és törlik arcukról a rétezes port. Most már látszik itt is az élet, helyükre kerülnek a fürgé székek s az egész emelvényt benépesítik.

Ma egy pár próba-galopp is volt, sőt a verseny legérdekesebb pontjára a „Torony iránti versenyre” is előstartolt egy pár szorgalmas versenyző. A mázsáló és a nyergelő azonban, ahol a legélénkebb lesz verseny előtt az élet, még mindig ásitozik az unalomtól.

Azaz, hogy a nyergelőben most bontja a szárnyát

egy gépmadár,

Orbán Sándor lakatossegéd és Juhasz Béla kereskedő találmanya.

Ez a két fiatal ember fanatikus erővel és az önkínzás felé hajló kitartással törekszik az ég felé. Még a múlt év augusztus havában kezdtek egy saját rendszerű repülőgép konstruálásához. Abból a pénzből, amit szerény pályájukon egy év alatt kerestek, gyűjtötték össze az anyagot szegenként. Éjjel-nappal ásszétéve, folyt az építkezés munkája s a kereskedősegéd éppen oly szakértelemmel tanulmányozta a motor- és géprendszer, meg a technika erejének kihasználását, mint társa, az elektrotechnikában jártas lakatos.

Távol, a város végén, a Pacsirta-utca 41. számú házban, egy kis hónapos szobában egy éven keresztül virrasztott két vasszorgalmu fiú, hogy életet adhassanak annak a faszárkánynak, amely egy Anzani-motorral a derekán ma kiinn áll a versenyter nyergelőjében, hogy holnap vagy holnapután az első gurulást megtehesse. Vagy az első kiábrándulást! . . .

Bármilyen legyen is az eredmény, kétségtelen, hogy az álmatlan éjszakák és pótolhatatlan nélkülözések kitermették a gépet, amellyel az ég felé törekszik két egyszerű ember: egy kereskedősegéd és egy lakatos s amíg közöttünk annyihányan a korcsmák és kávéházak időpazarló és erősorvasztó semmittevését jártuk, ott a város végén az emberi tökéletesedés utját egyengatte két kulturember: két szegény mesterlegény. Akivel mi, még talán a legsötétebb zugba sem szívesen ülnénk! . . . Nem az ő hibájuk! . . .

A gép csak reggelre lesz összeállítva, mert tegnap a motor tengelyét kellett megreperálni. A kereskedősegéd végzte, mert a lakatos nappal dolgozik, most ugyanis ő a soros az egzisztencia kiteremtésében, amit felváltva szoktak megosztani.

A gép sárkányrendszerű Zsélyi-forma monoplán, elől elhelyezett és váltható ülésel. Jobban mondva nem is az ülés a váltható, hanem a testsúly elhelyezése szabályozható. Mintegy 260 kiló súlytartalommal, ha a pilóta a nyeregbe ül.

Elöl egy hatalmas csavarszárny adja alá a levegőt, mely az eddigi típusoktól eltérően, egyik oldalán domboru csak, míg alul homoru. Ugyancsak elől, mintegy a sárkány fejéül vannak elhelyezve a benzin- és olajtartókészülék s az Anzani-motor. A szárnyakat az oldalfelületen csavarkészülék stabilizálja s a magassági és iránykormány is a legkönnyebben vannak konstruálva.

Hogy fog-e repülni, azt persze ma megjósolni nem lehet, amint bizonytalan a holnapi lóverseny eredménye is, ahol pedig a lovas már olyan lovon ül, amelyik megtanult futni, míg ez a fa- és drótmadár még a maga gummi

Nagymagyaralföldi Bank Részvénytársaság

Debreczen, Piacz utca 73. sz. (Tihanyi-ház.)

Telefon 897.

Telefon 897.

Elfogadunk betéteket takarékkönyvekre vagy folyószámlára. — Leszámitolunk váltókat. — Hitelt nyújtunk folyószámlára váltó vagy értékpapír fedezet mellett. — Törlesztéses jelzálog kölcsönöket nyújtunk 15—65 évi időtartamra. — Előlegek értékpapírokra. — Bel- és külföldi pénzesemlék és értékpapírok adás-vétele. — Parcellázási műveletek és mezőgazdasággal kapcsolatos mindennemű üzletek. — Értékek átvétele magórzés és kezeles végett (safe deposit.) — Árkereskedelmi üzletek. Ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági vállalatok finanszírozása. Bővebb felvilágosítással szolgál az igazgatóság.

Állandó betétek

után 5%

netto kamatot fizetünk.

lábain sem tett egy önálló lépést. De azért ezt a két mesterlegényt már is illeti legalább akkora becsülés, min a holnapi verseny — *győzteseit!* . . .

Gyulai Zsiga.

A párna és a detektiv.

A tréfa eredménye.

Par nap előtt az egyik tyuklopási ügyben nyomozott a bíróság. Ez alkalommal egy párna is előkerült a nyomozás során, melyet a tettesnél talált a rendőrség. Szöts rendőrbiztos volt szolgálatban, aki behozta azt a kapitányságra.

Nézték erre, felditgatták amarra, de legkisebb monogram, vagy jel sem áruha el, hogy a párna másé is lehetne, mint ahonnan elhozták. Pikó Imre és neje, akik is a tyuklopásban orgazdák lévén, könnyen módot leltek a párnák megtöltésére.

— Mienk az, lekem biztos ur, becsületes szerzemény! — jelentette ki Pikóné asszonyom.

Szöts biztos pedig pokoli tervet eszelt ki, hogy egyik kollégáját, aki minden lopott tárgynak talál gazdát, megtréfálja. Emlékezett ugyanis, hogy pár nap előtt az illető keresett egy párnát.

— Nézd csak, egy párnát találtunk, azt hiszem, ez lesz alkalmasint az az ágydarab, amit te kerestél.

— Az lehet! Milyen monogram van benne?

— Nem tudom, ott van a belső szobában, megtalálod!

Megörült az illető a gyors eredmények és alaposan szemügyre vette az ágyneműt. Feltette, meg levette a cvikkerét, de sehol sem talált semmi monogramot. Mindazonáltal nem hagyott fel a reménnyel, hanem kitarotán folytatta a felvett szálakat.

Kihallgatta nemcsak az orgazdákat, de a tolvajokat is, akik azonban állhatatosan tagadták, hogy közük lenne a párnához s váltig hivatkoztak az — ártatlanságukra. — Persze, az egész rendőrszemélyzet he volt avatva a tréfába, mely csak az illető „ugratására” lett szenirozva. Csak éppen a rendőrbiztos folytatta tovább a nyomozást s újból és újból elővette az orgazdát és tettestársait. Hiába! Makacsul megmaradtak első állításuk mellett, hogy a párna az övék és minden erőszakosabb lépés nélkül jutottak hozzá.

Végre is nem volt mit tenni, mint beidézni a kárvallottat. Behozták a párnát és elébe tették.

— Ez az! — kiáltott fel örömteljesen az illető. S kezdte kifordítani, hogy a pihék szerete szálltak a szobában. Azt hitték, megörült.

— Mit csinál? — kiáltott rá a biztos, aki csak most kezdett gyanakodni, hogy tréfát üznek vele. — Ne csináljon itt zsidvásárt!

— Hogyne csinálnék! — dolgozott az asszony — mikor itt lehet meglátni a kibontott monogram helyét!

És csakugyan a fonákán egész szépen látszottak a bemondott név himzett vonalai. A biztos tehát ezuttal is jó nyomon járt s az előkészített tréfa egy nem várt eredményt produkált.

Hiába, a nyomozásnál minden erély és szorgalom mellett még egy kis — szerencsés kézre is van szükség! A mint e példa is mutatja.

IRODALOM.

A Csokonai-kör irodalmi ünnepeken. — Holnap, október 29-én két irodalmi ünnep megy végbe, egyik a fővárosban, a másik Téten, Gyövrármegye kies vidékén. A fővárosban a Petőfi-társaság avatja fel a Pe-

tőfi-család tagjainak, Petőfi atyjának és anyjának, öcsésének, fiának tetemei fölött készült emlékművet. Ezen az ünnepen Benedek János országgyűlési képviselő, a kör volt titkára képviseli a Csokonai-kört és koszorút helyez a szobornüire. — Téten a Kisfaludy-társaság áldoz Kisfaludy Károly emlékének, akinek szülőháza elpusztult és akinek emlékére most szobornüvet állított fel Tét községe Sokoróalja vidékének és az irodalmi társaságoknak támogatásával. Ezen az ünnepen a Csokonai-kört Szávay Gyula képviseli, aki alkalmi költeményt is ad elő.

A kulisszák mögöl.

Mit hozott Beleznay Margitnak az „Ártatlan Zsuzsi“?!

A siker hatalma

Ma volt alkalmam első ízben beszélni, az „Ártatlan Zsuzsi” bemutatója óta Beleznay Margittal. Régen járom a színház tövisekkel körülkerített táját, tudom, hogy mit jelent egy siker, amikor az illúzió éther-hatása nárcizálja anézots olyan varázslatos képzetekkel szállja át a lelkét, hogy akinek az alakja abban kikristályosodik, hatalmasabb lesz a fejedelmeknél és erősebb minden vágynál, amely bennünk gyarló halandókban megszületett. A siker nemcsak erkölcsi tökélet, előhaladást jelent, a siker pénz, vagyon, gazdagság. Akik ismeretlenek voltak tegnap, azokból mára népszerű nevezetesség lesz, — a barátok raja lepi el s aki csak tekintetével érhet hozzá, boldogan újságolja a másíknak:

— Mára láttam X-et, olyan volt mint egy római hős, vagy egy milói Vénusz.

De a primadonna-siker még ennél is hatványozottabb. A mit tesz-vesz, száz újság kritikusa lesi. Divat lesz a ruhája, népszerű a kagacása s a lábának a formája után igyekszik asszonyt keresni magának az — *agglegény*. Meghatványozódnak a levelei, falkástól lesznek ismerősei s a barátai seivemtekerőval törlik le a lábát is, ha — *sáros*.

Innen származik aztán az a napoleon-szerű mondás is:

— Még a sáros lábamat sem törölném belé!

Mind ezek pedig pillanat alatt keresztülvonultak az agyvelőmön, ahogy ma Beleznay Margitot megpillantottam. Az idő, az alkalom és a szín kedvezett, mély alázattal léptem hozzá.

— Hogy van Művésznő?!

Máskor ez a kérdés bók számba ment volna, ma úgy éreztem, szegény a nyelvem, mellyel a bájos diva értékét visszatudnám adni.

— Csak, csak! — volt a zengzetes válasz. Ami fel is bátorított. Nini, hisz ez a nő, nem is olyan büszke! Ennek még nincsenek égfelétörő szólamai, vegyileg tisztított kiszólásai s a szellemes társalgóból összeszedett nagy megnyilvánulásai. Ez ma is a kis Beleznay Margit, aki heteket sétált mielőtt szóhoz juthatott. Az egyszerű, igénytelen, szerény Beleznay Margit, aki beéri azzal, hogy egy színházi conferenciernek ennyit mondjon:

— Csak, csak!

Evvel lehet boldogulni.

— Drága nő, megenged egy bizalmas kérdést?

— Kettőt is, ha mulatságos és szórakoztat.

— Két hozott a siker?

— Nem érem. Azaz értem, de ahogy értem, úgy nem akarom elérteni!

— Diskréció! A légy sem fogja meghaladni.

— Csak az egész város irásba kapja. Jó, lássa, nincsenek titkaim. Hát igen, jöttek, láttak és nem — *győztek*.

— Olyan erős a maga szive.

— Dehogy! Az ő feszítő izmuk a gyöngö.

Képzelve annyi civil és katona van egy rakáson, hogy még mindig nem volt elég időm külön-külön határozni róluk.

— De már csak vannak — skiccei?

— A legművésztlenebbek. Aki nekem tetszik, az épp oly „*vérszegény*”, mint én. Aki pedig „*erős*” és bátor, annak szebb a „*dohányos*” tárcája, mint az aktja.

— Tehát?!

— Áttérek a tájképekre! Redukálom az izmok iránti izlésemet, s a rózsákat ott keresem, ahol árulja a — *virágkereskedő!*

— Szőke, barna a tájkép?

— Kopasz.

— És a virágkereskedő?

— Ezzé daliás huszár, a ki megérdemelné a tábornokságot, ha asszony lenne a — *császár!*

Aztán jobbát nyujtotta s mint aki már is többet mondott, mintsem akart, az aikára tette a mutató ujját:

— Isten Önnel! Bővebben nem nyilatkozhatom!

Conferencier.

Kenézy Gyula ünneplése

Az emlékalbum átadása. Ünnepi bankett az „Arany Biká”-ban.

Debrecen város társadalma ma ünnepelte fényes bankett kíséretében Kenézy Gyula drt, akinek a közügyek terén kifejtett fáradhatatlan munkásságát a királyi elismerés is magas kitüntetéssel értékelte.

Nem akarunk üres frázisokkal előhozakodni, ha azt mondjuk, hogy ennek a városnak az életébe majdnem minden lépésével ott volt az utóbbi évtizedekben a Kenézy Gyula dr. teremtő keze. Alig volt közügy, legyen az kulturálin, vagy gazdasági érvényesülés, ahol az ő lángelméje és becsületes, erős akarata közre ne játszott volna az alkotó munkában.

Nem csoda hát, ha ma, amikor a királyi kegy árnyékában, a polgári rokonszenv adott kifejezést örömeinek és nagybecsülésének, a város minden rétege jelen volt Debrecen jelen polgárának ünneplésénél s szót kért a maga őszinte hálája és tisztelete tolmácsolására.

(A Kenézy-emlékalbum.)

Az ünnepség két részből állott. Az első rész az „Arany Bika” cukrásztermében folyt le, ahol a különböző egyesületek küldöttei sorakoztak, Kenézy Gyula dr. a Kovács Gábor dr. jogtanár kíséretében jelent meg a tereiben, ahol Géressy Kálmán tankerületi főigazgató üdvözölte és átnyujtotta neki azt az emlékalbumot, ahol azoknak az egyesületeknek és intézményeknek a vezetői foglaltak helyet, melyekben az ünnepezt vezérszerepet töltött be.

A bõriparművészetnek valóságos remeke az emlékalbum, amely Dávidházy Kálmán tervei szerint készült, a Dávidházy-féle részvénytársaság műintézetében. Modern batik bõrmunka az album kötése, amely számos emléklapot foglal magában, mindazon intézetek részéről egyet-egyét, amelyekben Kenézy Gyula dr. szerepet visz. Az album első lapján, a címlapon áll a fölírás: „Kenézy Gyula dr. urnak, magyar királyi udvari tanácsossá történt kinevezése alkalmából, 1911. október 21.” A következő három lapon, gyönyörű imitálékkal, körzetekkel és remek kaligrafiával — az id. Kleinfeller Károly munkája — a következő szöveg olvasható:

Méltóságos Urunk!

Kedves Barátunk!

Jókait sokszor hibáztatták a szigorú bírálók, hogy szilaj képzelete el-elra-

Fehérneműt csipkefüggönyöket, női blousokat legszebben tisztít

FIK ÜZLETEK.

Piacz-utca 42. sz. (Lamprecht palota).

Arany János-utca 15. sz.

FEUERSTEIN

mosó intézete Piacz utca 63.

gadja a földszinéről, hogy regénybeli hősei nem közülnik való, mindennapi emberek, hanem csodálatos lények, akik vagy a pokolban gyökereznek, vagy pedig az égig érnek. Szemére vetették, hogy személyeit szinte büvös sajtásokkal mihozza fel s olyan szertelen alakokat rajzol, akik mindenhez értenek, mindent tudnak, minden téren feltalálják magukat, akik egyszerre hős hadvezérek és böles államférfiak, rettenthetetlenül bátor lelkek és ellágyuló gyöngéd szívek, egyszerű falusi gazdák is világiacot mozgó pénzemberek, iskolázatlan férfiak és feltaláló nagy elmék.

Nem igazság ezért a költőt bántani! Hiszen nem kell az ő színeit fölöttébb halványítani, arányait nagyon csökkenteni, hogy képzelete teremtményeit magunk között megismerjük s a valóságban is megtaláljuk az ő alakjainak földi mását. Hiszen itt vagy te, kedves Barátunk, aki eleven példával bizonyítod a költő alkotásainak hihetőségét, regényhőseinek valószínűségét. Hát nem vagy Te ezermester, aki egyik kezével tan. mányos intézeteket alkotsz, másikkal pedig hasznos ipari vállalatokat létesítesz? Nem vagy-e Te mindenre gondoló, aki nemcsak az egyesnek segítész pillanatnyi szorultságán, hanem a tömegnek állandó nyomorát is enyhíteni törekszel! Nem vagy-e Te mindenben szerencsés tervező, aki sívár homokra viruló kertet varázsolsz s a vadon Nagyerdőt a tudomány palotáival akarod benépesíteni? Nem vagy-e Te mindenhez értő, aki egyik napon a magad lakását teszed a kényelem fészkévé s másnap a munkások ezreinek akarsz emberhez méltó lakásokat juttatni? Nem vagy-e Te mindenre alkotója, aki iskolát nyit sz a tanulatlan felnőtteknek és egyetemet remélsz építeni a tanulni vágyó ifjaknak? S nem vagy-e Te mindenre vágyó, aki nappal orvosi hivatásodat teljesíted, közügyeket szolgálsz, este családi körödben a zene művészetével üdited fel magadat, hogy elméd még késő éjjel is fogékony legyen a természeti és társadalmi tudományok legújabb vívmányainak megismerésére?

Százkaru tevékenységedet látva, százfelé ágazó működésed áldásait érezve, szívünk mélyéből üdvözlünk királyi kiüntetésed magyar királyi udvari tanácsossá történt kinevezésed alkalmából azzal a hő óhajattal fordulunk az egek urához, tartson meg Téged erőben és egészségben még igen sokáig mindnyájunk igaz öröme.

Az egyes emléklapokat aláírták:

A *Csokonai-kör* nevében Géresi Kálmán, Kardos Albert.

Az *orvos-gyógyszerész egyesület* nevében Csikos Sándor dr., Berency Zoltán dr. Mihalovics Jenő.

A *Szabad Iskola* nevében Kovács Gábor dr.

A *Városi Zenede* nevében Simonffy Emil, Spitz Lipót dr.

A *Debreceni Tornaegylet* nevében Magoss György dr., Radó Rezső dr.

A *Debreceni Hitelbank* nevében Domahidy Elemér, Molnár Antal, Forrai Ernő, Acél Géza.

A *Korona Takaré- és Hitelszövetkezet* nevében Schwarcz Vilmos, Acél Géza.

Az *Alföldi Hordógyár* nevében Mihalovics Jenő, Glück Béla.

Az *Első Debreceni Gőzcukorkagár* nevében Berényi Lajos, Arnoldsom, Feuth Sándor, Acél Géza.

A *Reichmann Ármin-féle kőbánya* r.-t. nevében Forrai Ernő, Rauch Árpád.

Az *Erzsébet-malom* nevében Csanak János, Fenyő Sándor.

A *Közhasznú Munkáskertek* egyesülete nevében Bárdos Géza, Rác Lajos dr.

A *Debreceni Muskás-otthon* nevében Kovács József polgármester, Spitz Lipót dr.

A *Vívóklub* nevében Fráter Imre dr., Czító Károly ezredes, Gergely Jenő dr. és Bánó Lelhel főhadnagy.

Az *Állami gyermekmenhely* nevében Brokés Győző dr.

Kenézy Gyula dr. elérzékenyülve köszönte meg az üdvözlést, majd visszaillesztetést vetett megfutott pályájára. Elmondta, hogy szegény családból származott, mindeddig békésen élt, míg most ez a kitüntetés meg nem zavarta. További munkáját megnehezíti az a tudat, hogy többet várnak tőle, mint a mennyire képes. Kéri tehát, hogy ne a jó számdéka hiányának tudják be, hanem képességei fogyatékosságának, ha nem sikerül minden úgy, amint szeretné. De bizik abban, hogy ezentul is lesznek segítő társai, mert ezeknek köszönhetette eddig is, hogy valamit el tudott érni.

—Éljenzéssel, tapssal köszöntötték újból Kenézy Gyulát, aki sorban kezét fogott az üdvözlőkkel.

(Az ünnepi bankett.)

A társaság ezután ünnepi bankettre a díszterembe vonult, ahol nagy sokaság, a debreceni társadalom vezető tényezőinek serege lelkes éljenzéssel, tapssal fogadta az ünnepeltet s a meleg tüntetés mindaddig tartott, amíg Kenézy Gyula dr. udvari tanácsos elfoglalta helyét az asztalfőn *Baltazár* Dezső dr. püspök és *Kulin* Imre törvényszéki elnök között. Magoss György dr., Lestyán Adorján udvari tanácsos, Szilágyi Imre, Ferenczy Gyula dr., Géresi Kálmán, Simonffy Emil kir. tanácsos, Lóky Béla, Tüdős János dr. országgyűlési képviselő, Jászi Viktor dr., Kun Béla dr., Kovács Gábor dr., Zádor Lajos kir. tanácsos, K. Tóth Mihály dr., Papp János esperes, Karay Sándor, Mihalovits Jenő, Wilhelm Emil, Kernhoffer József kir. tanácsos, Roncsik Lajos, Czeglédy Mihály dr., Schwarc Vilmos, Kardos László, Szántó Samu dr., Tüdős Kálmán dr., Rauch Árpád, Fejér Ferenc dr., Kardos Albert dr., Geréby Pál, Schusztér Alfréd (Budapest) ültek a főasztalnál. Azonkívül nagy számmal vettek részt az ünnepélyen a kulturális és közgazdasági életünk más egyéb kiválóságai, mintegy háromszázan. — Domahidy Elemér főispán, Kovács József polgármester és Igyártó Sándor kir. főügyész kimentették elmaradásukat.

A vacsora rendje a következő volt:

Erőleves

Balatonai fogas és viza remoulade mártással.

Epigramm körítve

Kappan és kacsá sülték.

Saláták és befőttek.

Málna és vanillias pudingok.

Gyümölcs.

Sajtok.

Mocca.

BOROK:

Asztali fehér.

A mi borunk.

Egri vörös Cabinet.

Ásványvizek.

A vacsora alatt Magyar Imre és fia zenekara hangversenyezett.

A harmadik fogásnál fölemelkedett Kenézy Gyula dr. és tósztot mondott a királynak.

Géresi Kálmán tankerületi kir. főigazgató gyönyörű beszédben méltatta ezután azt a roppant munkásságot, amelyet Kenézy Gyula dr. az emberszeretet a legideálisabb értelemben vett idealizmus szolgálatában fejt ki.

Tüdős János dr. országgyűlési képviselő megkapó képeket mutatott be Debrecen város kulturális fejlődése legutóbbi huszonöt évének történetéről. — Ez alatt a huszonöt és alatt minden nagyobb kulturális intézményünk biztosításánál Kenézy Gyula dr. nevével találkozunk és hatalmas alkotások igazolják azt, hogy az a férfi, akit most ünnepeünk, e negyedszázad alatt a kultúra apostola volt Debrecenben s ami kulturintézményünk van, annak létrejöttében övé az ország-lánrészt. Csak kettőre utal: a szabadiskolára és munkásgimnáziumra, amelyeknek fenséges eredményeivel a legnagyobb szolgálatot tette a köznevelődésnek.

Magoss György dr. városi tisztifőügyész a debreceni Tornaegylet nevében köszöntötte fel Kenézy Gyulát, mint a sport igazbarátját. — Ifj. Schwartz Vilmos bankigazgató az ünnepeltnek közgazdasági tevékenységét ismertette és rámutatott arra, hogy ez a tevékenység a közhasznú, nagyszabású iparvállalatoknak adott életet. — K. Tóth Mihály dr. városi kulturatanácsnok a szépművészetek pártfogóját üdvözölte az udvari tanácsosban. — Szenes Zsigmond dr. verses tósztot mondott Kenézyre, akit a zene illusztris barátjaként köszöntött. — Ferenczy Gyula dr. akadémiai rektor a kollégium nevében üdvözölte az ünnepeltet s a debreceni egyetemért folytatott gigászi harcát méltatta. Tósztiát azzal a kívánsággal zárta, hogy Kenézy Gyula dr. legyen az első rektora. — Kardos László nagykereskedő zárta be a tósztok sorát, szellemes beszédben az új udvari tanácsos nejét köszöntötte fel.

A társaság még ezután is lelkes hangulatban sokáig maradt együtt.

Zichy Géza gróf a debreceni egyetemért.

Üdvözlő táviratok a főispánhoz és a polgármesterhez.

Az egész ország közvéleménye Khuen-Héderváry Károly gróf miniszterelnök és Zichy János gróf válaszából azt értette meg, hogy Debrecen az egyetem. S az egész ország közvéleménye, a konkurrens városokat kivéve, örül is a döntés eme formájának. A legmagyarabb vidék kapta meg az egyetemet, ezen tehát az igazi magyarságnak örülni is kell.

És hogy mindenki szívesen látja a Debrecen javára történt döntést, bizonyítják azt azok az üdvözlések, amelyek egymásután érkeznek Debrecen város főispánjához és Kovács József polgármesterhez. Ma három távirat is érkezett, egyik Zichy Géza gróftól, a másik Majzik Viktortól, Hevesvármegyealispánjától, a harmadik Podolszky Ernő volt debreceni máv. műhelyfőnöktől.

Zichy Géza gróf távirata a következő:

Méltóságos

Domahidy Elemér főispán urnak

Debrecen.

Közzöld, kérlek, Debrecen városával öszinte szerencsekívánataimat a debreceni egyetem sikeréhez.

gróf Zichy Géza.

Majzik Viktor, Hevesvármegye alispánja ezeket táviratozta:

Kovács polgármester

Debrecen.

Benső örömmel tölt el Debrecen diadala. Fogadd legőszintébb szerencsekívánataimat.

Majzik Viktor

alispán.

Debreczen-Belvárosi Takarékpénztár **Hitelt nyújt**
minden elfogadható formában
Részvénytársaság **Betétet 5%-kal kamatoztat.**
Piacz-utcza 41. sz.

Podolszky Ernő volt debreceni mív. műhelyfőnök is rendkívül megleghangu táviratot küldött, amely a következő:

Kovács polgármester
Debrecen.

Lelkesedéssel gratulál egy régi debreceni a harmadik egyetemhez. Folytassatok a jövőre is a város fejlesztését ily páratlan kitartással.

Podolszky.

E táviratok közül, amelyeknek mindegyike növeli azt az örömet, amelyet Debrecen város polgársága érez, különösen jelentőségteljes az a távirat, amelyet Zichy Géza gróf küldött, mert Zichy Géza gróf apósa Zichy János gróf kultuszminiszternek.

Színház és művészet.

A színház műsora:

VASÁRNAP: Délután *Ezred apja*, énekes bohózat. Este *Ártatlan Zsuzsi*, operett. (Borbély Lili fellépte. Kis bérlet.)
HÉTFŐ: *Keserű mézesetek*, vígjáték. (Bemutató előadás. C. bérlet.)
KEDD: *Keserű mézesetek*, vígjáték. (A bérlet.)
SZERDA: délután *Molnár és gyermeke*, szomorujáték. Este *IV. Kun László*, történelmi színmű. (B. bérlet.)
CSÜTÖRTÖK: *Három feleség*, operett. (Bemutató előadás. C. bérlet.)
PÉNTEK: *Három feleség*, operett (A. bérlet.)
SZOMBAT: *Három feleség*, operett. (B. bérlet.)
VASÁRNAP: délután *Müllió*, bohózat. Este *Három feleség*, operett. (Kis bérlet.)

Hoffmann meséi. Opera 4 felvonásban. Legalább ez áll a színlapon. Meg az, hogy Kassay Károly rendező. Offenbach neve is meghuzódik valahol a középen, ám mintha szégyenlené, hogy ez estén ily körülmények között lesz része az előadásban, alig észrevehető: főleg az előadáson! Istenem! Milyen könnyen is tesz tönkre egy rosszul osztott szerep egy egész előadást. Nem, főrendező uram, így nem egyezünk. Sem Offenbach, sem én. Mert Offenbach a csodaorvost gyönyörű invencióval, erotikus hevülettel és a maga csodálatos zenei megérzésével **bariton** hangra irta és pedig inkább mély, mint magas baritonra. Másodszor, az opera stílusa nem a színész, de az énekest állítja előtérbe. És harmadszor: a színész nem külső hatások, hanem benső erővel és közvetlenséggel igyekezzék érvényesülni: ezért Ön Kassay Károly uram, akit egyébként törekvő, tehetséges színésznek és rendezőnek tartok, tegnap este mindkét szerepében — tévedett. A színigazgató pedig a maga kárán fogja megtanulni, hogy a szereposztásban mindig a rátermettség és nem a személyi szimpátiák a mérvadók. Solti Ernő a címszerepet sok igyekezettel kreálta. Borbély Lili és Zilahy pedig úgy énekművészetben, mint játékokban egyaránt tökéletesek voltak. Székely nem volt a helyén és így nem is tudott érvényesülni. Ezért ment tönkre a III. felvonás tercetje, melyben Kassay hangtalan Csodaorvosra semmi zenei erőt sem tudott önteni, míg Székely baritonja a second kísérettel volt lekötve. — Ugyanennek a felvonásnak a kísértés és fantom allegóriája is szintelen, erónélküli üres volt, hiányzott belőle a hatalmas bariton szólam. Csanádi Irma, mint mindenkor, most is szimpatikus, jó volt. A szerepkört pedig, főleg az operákban, ne tessék felcserélni. —

Vasárnapi előadások. Kitünő két darabot tüzdött ki Zilahy igazgató a vasárnapi két előadásra. Délután mérsékelt helyárrakkal Az ezred apja című énekes bohózat kerül színre, melynek kiváló nagy siker mellett folyt le a

közel napokban a bemutatója. Pompás szerepekben látjuk Borbély Lilit, Kassai Károlyt, kik az apache-táncot is eltáncolják; kívülök Papp Etelka, Székely Gyula, Bérczi, Kemény Ligeti és Kelemen játszanak nagyobb szerepeket. Vasárnap este az Ártatlan Zsuzsi kerül műsorra. Régen volt operettnek olyan szép és maradandó sikere, mint az Ártatlan Zsuzsinak. A vasárnap esti előadásnak az operett kiválóságán kívül érdekessége az, hogy a címszerepet ezúttal Borbély Lili játsza, míg a második felvonásban Máthé Gyula egy kuplé éneke mellett bemutatja a Johnson néger-tánc imitációit. Az előadás iránt rendkívüli nagy érdeklődés mutatkozik.

Keserű mézes hetek. Ez a címe annak a pompás vígjátéknak, mely a debreceni színpadon most először kerül színre hétfőn. A Keserű mézesetek szerzőjét nagyon jól ismeri a debreceni közönség, minthogy Kövessi Albertnek számos darabja aratott nagy sikert a fővárosi és vidéki színházakban. A pompás humorral megírt vígjáték próbáit Thury Elemér rendező vezeti. Az igazgatóság az érdekes bemutatóra meghívta a darab szerzőjét, aki mint színigazgató Ungváron működik szintársulatával. A Keserű mézesetek főbb szereplői a következők: Thury Elemér, Bérczi Ernő, Uti Gizella, Papp Etelka, Kemény Lajos, T. Csige Böske, Vajda Ilonka, Császár Kamilla, Kelemen és Máthé Gyula.

Bonbonniére. Holnap, vasárnap két előadás lesz a Bonbonniérében. Délután 4 órakor Szilassy Etel és Horváth Kálmán felléptével nagy nép- és gyermekelőadás, melyen színrekerül a teljes esti műsor. Mérsékelt helyárrak: 2 és 1 korona és 60 fillér. Este rendes helyárrakkal lépnek Szilassy és Horváth egy kiváló bohózatban, azonkívül Horváth Kálmán szenzációs szólószámokat fog előadni, melyekkel tegnap óriási sikere volt. Ez előadásokra jegyek 10 óráig Antalynál előre váltathatók és 3 órától a Bonbonniére pénztáránál.

A sárga doboz titka.

Egy uriaszony váltói.

Ismeretesek azok az afférek, amelyek néhány hónap előtt peregték le a fővárosban, a mikor köztudomású lett, hogy Szemere Árpád, az opera kiváló tagja, oltár elé lép egy dúsgazdag pesti nagyiparos leányával. Közvetlenül az esküvő előtt történt egy utcai jelenet is, a vőlegény operai énekes és egy előkelő uri asszony között, aki felesége egy állami tisztviselőnek.

A botrány akkor a hatodik kerületi kapitányságot is foglalkoztatta. Most pedig újra a rendőrség elé kerültek olyan akták, amelyek váltóhamisításról beszélnek és amelyek föllevenítik a már elfelejtett incidensek részleteit.

Arról van szó, hogy Szemere Árpád, a mikor még kezdő volt, a magasállású állami hivatalnok családjához került mint nevelő. A család sok pénzt költött rá és a hangját is a ház urnője képezte ki. Teltek az évek, a fiatal emberből operaénekes lett és már nem gondolt annyi hálával a családra, mint annak idején. Elfelejtette, hogy mit köszönhet az állami tisztviselő feleségének, aki gyengéden nevelte és szerette s amikor már az Operánál tiznkétezer forintos fizetéshez jutott, meg akart házasodni.

Ezt a házasságot akarta megakadályozni az uri asszony. S minthogy a vállalkozása semmiképpen sem sikerült, végül abban egyeztek meg, hogy az operai énekes havonta 400 koronával fizeti vissza az évekig tartó segélyezést. Közjegyző előtt szerződést kötöttek,

amelyben azonban benne volt, hogy abban a pillanathban lemond az urinő minden igényéről, amint valami botrányt csinál, vagy affért a házasság miatt.

Igy történt, hogy az urinő, aki nem tudott belenyugodni, hogy Szemere megházasodik egy alkalommal nyílt szemrehányást tett neki az utcán, közvetlenül az esküvő előtt. Az operaénekes pedig fölhasználta az affért, a közjegyző előtt kötött egyezés semmis lett, sőt kihágás miatt, utcai borány okozása címen a rendőrség elé kerül az ügy.

Most pedig az urinő feljelentést tett a főkapitányságon ismeretlen tettes ellen váltóhamisítás miatt. A följelentésben elmondja az asszony, hogy amint Szemere polcán legutóbbi rendet csinált, rátalált egy sárga színű levélpapíros-dobozra. Kinyitotta és kihullott belőle három darab már leszámított váltó, a melyekre két pénzintézet háromezerkilencszáznyolcvannégy koronát fizetett ki. Az aláírások között szerepel az urinő neve, mint kezes, pedig ő soha életében nem irt alá váltót senkinek. Az aláírás tehát hamis, hogy miképpen kerülhetett a levélpapír-dobozba, amely Szemere tulajdona volt, ez lenne a rejtély. „Ismeretlen tettes” ellen megteszi tehát a följelentést.

A rendőrség pedig vizsgálatot indított.

HIBEK.

Vasárnapi istentiszteletek. A debreceni református templomokban vasárnap, október 29-én prédikálni fognak: A Nagytemplomban prédikál Szele György lelkész, ágendázik Kecskeméthy M. Lajos vallásnár; a Kistemplomban prédikál Jánosi Zoltán ágendázik Dicsőfi József lelkész; a Kossuth-utcai templomban prédikál Uray Sándor lelkész, ágendázik Demeter Gyula segédlelkész; az Ispóty-templomban prédikál K. Tóth Kálmán lelkész, ágendázik Polgár Gyula segédlelkész; a városi szegényházban prédikál Hajdu Zsigmond püspöki titkár, a csapókeri imaházban prédikál és urvacsorát oszt Kovács János vallásoktató lelkész, a homokkerti imaházban prédikál és urvacsorát oszt Boér Károly vallásoktató lelkész.

Az ág. hitv. ev. templomban vasárnap délelőtt 10 órakor az istentiszteletet Kutas Kálmán segédlelkész végzi.

A polgármester beteg. Kovács József polgármester tegnap óta betegen fekszik Hatvan-utcai lakásán. A polgármestert, aki már régebben meghült, a monstre-deputáció szervezésének munkái annyira kimerítették, hogy néhány napra ágyba kellett fekdünie. Kovács József polgármester az elmúlt két héten át olyan idegölő, fárasztó munkát végzett, a küldöttsége és annak sikere érdekében, amely a legfiataibb és legerősebb ember erejét is kimerítette volna. Ismeretes, hogy Kovács József polgármester minden legapróbb jelentőségű munkáját is milyen gondossággal és lelkiismeretességgel és fáradhatatlan buzgósággal végzi. Így volt ez az egyetemi küldöttség szervezésével is, a polgármester a két héten át kora reggeltől késő estig szünet nélkül dolgozott, tanácskozott, irt, feleket fogadott és emellett a rendes folyó ügyeket is ellátta. A küldöttség vezetése is kimerítette, de még fáradtan is eljárta másnap a miniszteriumokban, hogy több városi ügyet elintézzon s csak tegnap jött haza. Gyöngékedése azonban csak muló dolog s hétfőn már ismét a polgármester vezetési friss erővel a tanácsülést.

Beöthy miniszter és a debreceni kereskedelmi kamara. Tegnap érkezett le Beöthy László kereskedelemügyi miniszter be-

Legjobb a Békési Róza „Gyorsmosó” szappana.

mutatkozó leirata a debreceni kereskedelmi és iparkamarához, melyre a kamara nyomban felelt. A kamarák november 4-én tisztelegnek az új miniszternél.

— **Windischgraetz Lajos herceg a Hirlapírók Nyugdíjintézetének.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Windischgraetz Lajos herceg, főrendiházi tag a mai napon belépett a Magyarországi Hirlapírók Nyugdíjintézetének alapítói sorába és 4000 koronát adományozott az intézetnek.

— **A nádudvari képviselőválasztás.** Tegnap érkezett le Hajdúvármegye központi választmányához a képviselőház elnökségének leirata, mely tudtul adja, hogy a Ház megszűntnek jelentette ki Papp Elek képviselői megbízatását s utasítja a központi választmányt, hogy a nádudvari kerületben megrendendő új képviselőválasztás iránt intézkedjék. Kovács Gyula alispán e hó 31-ére hívta össze a vármegye központi választmányát, amely ezen az ülésen megállapítja a nádudvari képviselőválasztás napját és megválasztja a választás vezetőségét.

— **A tiszti szemle.** A debreceni 3. honvéd kiegészítő parancsnokság a következőket közli: A 3. honvédkiegészítő területen tartózkodó tartalékos honvéd tisztek, orvosok és tisztviselők bemutatása november hó 4-én fog megtartatni a Péterfia-utcai honvédlaktanya dísztermében, a tartalékos (póttartalékos) tisztek, orvosok és tisztviselők bemutatása pedig november hó 6-án a Hatvan-utca 23. szám alatt levő kiegészítő parancsnokság helyiségében. Mindkét bemutatás kezdete reggel 9 órakor.

— **Szent László temploma.** Nagyváradról jelenti: A Történelmi és Régészeti Társulat megbízásából egy hónap óta ásatások folynak Gyalóky Jenő tüzérszázados és H. Fekete Péter tanár vezetésével a nagyváradi régi vár udvarán, ahol Szent László templomát sejtik. Az eddigi eredmények is azt bizonyítják, hogy a föltevés nem volt helytelen, tegnap azonban érdekes leletre bukkantak a kutatók: megtalálták a várudvar színe alatt három méternyire Mária királynő sírját. 1755-ben a várudvaron ásatásokat végeztek és akkor egy sírboltot fedeztek föl melyben egy hatbogláros, lilomos Anjou-koronát találtak, egy jogart, egy országalmát, egy karperecet és ruhaneműt. A várparancsnok, Canon de Ville, akkor a koronát és országalmát Mária Terézia királynőhöz küldte, a jogart elvesztett, a karperec pedig Zankovich Miklós hagyatékából a Nemzeti Múzeumba került. Ezekről megállapították, hogy a XIV. századból valók s miután Mária királynő 1835-ben halt meg és saját kívánságára Szent László-templomába temették el, kétségtelen, hogy az ékszerek az ő maradványai voltak. Most az ásatások alkalmával megtalálták az 1755-ben ásott kutat és tovább kutatva, a sirt is, Mária királynő sírját, melyben 11 darab csont volt. Bíró dr. ezredorvos megállapította, hogy a csontok egy csenevészember csontjai s bár a historia szerint Mária királynő vézna, gyöngye testalkatu nő volt, a csontokat felküldik Török Aurél dr.-hoz Budapestre, hogy állapítsa meg, milyen korúak. Itteni archeológusok biztosra veszik, hogy a sír Mária királynő sírja.

— **A debreceni népszanatórium.** Fővárosi tudósítónk jelenti: A József királyi herceg szanatórium egyesület igazgató tanácsa tegnap ülést tartott, anelyen többek közt a debreceni népszanatórium ügyét is tárgyalták. Az igazgatótanács kimondotta, hogy a debreceni 150 ágyas népszanatóriumot 1912. tavaszán kezdi építeni. Jendrassik műszaki tanácsos erre vonatkozó terveit jóváhagyta és felhatalmazta az egyesület vezetőségét a további munkálatok megtételére. — Itt említjük meg, hogy a debreceni szanatórium egyesület november hó 5-ére tervezett közgyűlést elhalasztotta s azt egy héttel később, november hó 12-én tartja meg.

— **Szobrot Bánffy Dezsőnek.** Az erdélyi református egyházkerület rendes közgyűlést Kenessey Béla püspök és Zeyk Dániel

főgondnok november 18-ra hívták össze Kolozsvárra. Ezen a gyűlésen Zeyk főgondnok indítványozni fogja, hogy Bánffy Dezső bárónak Kolozsvárott felállítandó szobrára országos gyűjtést indítsanak s evégből úgy az államot, mint a törvényhatóságokat és magát a társadalmat adakozásra szólítja fel.

— **Harc a Bocskay-serlegért.** Páratlanul érdekesnek és nagyszerűnek ígérkezik a Debreceni Torna Egyesület vasárnapi országos atletikai versenye. A Lőkövits Artur által alapított Bocskay vándordíjért folyó küzdelem Debrecenbe hozza az ország legkiválóbb atlétáit, kiknek mérkőzése a hét klasszikus versenyszámban elsőrangú sporteseményt biztosít. A verseny reggel kilenc órakor kezdődik. Délelőtt kerül lebonyolításra a távolugrás, súlydobás, diszkoszdobás, gerelyvetés, a junior súlydobás. Délután két órakor folytatódik a verseny, ekkor kerül döntésre a 100 yardos síkfutás, magasugrás, rudugrás, negyed angol mértföldes síkfutás, egy angol mértföldes síkfutás s a 220 yardos síkfutás. A versenyek után következik a bajnoki labdarugó mérkőzés a nagyváradi Atletikai Klub és a Debreceni Torna Egyesület csapatai között.

— **Magyar újk a törökökért.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Több lelkes magyar diák szombathelyről Kovács Sándor társuk vezetésével megjelent a napokban a budapesti török főkonzulinál és följajánlotta szolgálatait Törökországban. A főkonzult jelentést tett a dolgról a hatóságnak, amely most visszavittette őket szombathelyre.

— **Uj ügyvéd.** Kovács Jenő dr. ügyvédjelölt, a debreceni jogász-ifjúság kiváló képzettségű tagja, tegnap a marosvásárhelyi ügyvédvizsgáló bizottság előtt letette az ügyvédi vizsgát.

— **Halálos repülés.** Párisból táviratozák: A rheimsi repülőversenyterén most próbálkoznak a katonai aeroplánokkal, amelyek a rheims-amiensi versenyre indulnak. Tegnap volt az első vizsga s mindjárt a kezdetén halálos katasztrófa történt. Desparmez, Bleriot-pilota Pougieverből indult s mikor körülbelül 200 méter magasságra emelkedett, egy szélroham felborította és a földhöz vágta a repülőgépet. Desparmez a monoplán alá került, amely halálra zúzta.

— **Megszökött nagykereskedő.** Budapesti tudósítónk jelenti: Mintegy három esztendővel ezelőtt Szabadkáról Budapestre költözött Kovács Imre 42 éves nagykereskedő és a Rombach-utca 4. szám alatt üzletet nyitott. Budapesti üzlete mellett Szabadkán is tartott fenn egy fióküzletet. Nagymennyiségű szőnyeget és hasonló árut rendelt Kovács hitelbe s az árukat piaci árusoknak adta rendszerint el. Az üzlet nem ment rosszul, de Kovács mégis szélhámosságra adta a fejét. — Az idén májustól szeptemberig mintegy 260.000 korona értékű árut rendelt úgy budapesti, mint külföldi gyárosoknál a szabadkai fióküzlet részére s az árukat a szabadkai vidéki banknál 56.000 koronára elzálogosította. Kovács szeptember végén eltávozott Budapestről. Ismerőseinek, sőt feleségének is azt mondta, hogy Csehországba utazik, ahol nagyobb megrendelést akar tenni. Minthogy azonban máig sem tért vissza és hitelezőinek egyetlen fillért sem fizetett, nyolc hitelezője feljelentést tett ellene a rendőrségen, amely megindított a nyomozást abban az irányban, hogy hova lett Kovács. A nyomozás kiderítette, hogy Kovács elutazásakor mintegy negyvenháromezer korona készpénzt vitt magával, de kiderült az is, hogy a hitelbe vett árukból több mint százezer korona értékű hiányzik. — Kovács felesége, aki a Wesselényi-utca 18. számú házban lakik, azt mondja, hogy férjétől már levelet is kapott Amerikából. A rend-

őrség mindezek alapján körözőlevelet adott ki az eltűnt nagykereskedő ellen.

— **Téli legelők bérlete.** Tekintettel a legelőhiányra, a város már most bérbe adja a téli legelőket. A köntösgáti igazságszágok legelőjét téli legelőnek e hó 31-én délelőtt tíz órakor adják bérbe. Az ennek érdekében tartandó versenytárgyalás a gazdasági tanácsnok hivatalos helyiségében lesz.

— **Szökevény Vilmos-huszárról.** Szabó Ferenc, a debreceni Vilmos-huszárezred nagyváradi osztályában szolgált, a gyöngyület azonban nem nagyon tetszhetett neki, mert tegnapelőtt megszökött a kaszárnnyából. A szökött huszár a vasúti sínek mentén Nagyszalonta felé gyalogolt, ott azonban a rendőrök elfogták. A huszár sirvafakadt s keservesen panaszkodott, hogy az ezrednél rosszul bántak vele s azért szökött meg, de már bányát tett, mert már fáradt és éhes. A katonát a csendőrök tegnap bevitték Nagyváradra s átadták a hadtestparancsnokságnak.

— **Menyasszonyok és vőlegények.** Az elmúlt héten a debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt a következő párok jelentették be házasságkötési szándékukat: Tózsér Gábor—Szigeti Piroska, Cs. Németi József—Szendrei Rozália, Czibere Lajos—Madarász Róza, Pálmai Sándor—Grünfeld Jolánka, Gyenge Gyula—Tóth Mária, Izsák Lipót—Weisz Sarolta, Kovács Károly—Magyar Juliánna, Csösz Lajos—Röf Róza, Barabás Zsigmond—Fekete Borbála, Mészáros György—Szilágyi Mária, Seidl Rezső—Szegei Eszter, Rosu Pável—Gozán Juliánna, Pályi Géza—Szabó Lidia, Tóth Antal—Halasi Róza, Varga Márton—Kányási Mária, Bana József—Mégmondja Zsuzsánna, Popa Aurél—Gábra Erzsébet, Tar Sándor—Kállai Erzsébet, Bajdó Sándor—Szatmári Erzsébet, Bak József—Bak Mária, Nagy Gábor—Szücs Juliánna, Szabó Márton—Koroknai Juliánna, dr. Gévay Béla—Budai Mária, Veidemayer János—Tam Mária, Szabó Imre—Boruzs Juliánna, Molnár Imre—Farkas Mária, Decsei Gábor—Deák Zsófia, Soltész János—Karászi Ágnes, Fodor János—Mészáros Juliánna, Mészáros István—Nagy Róza.

— **Egy fővárosi orvos öngyilkossági kísérlete.** Fővárosi tudósítónk jelenti: Ma hajnalban, Nagykorona-utca 34. számú háznak első emeleti lakásában öngyilkossági szándékkal balkezén átvágta az ereket dr. Szigeti Gusztáv 49 éves nő, fővárosi ismert orvos. Az öngyilkosságot az orvos felesége hamar észrevette, a mentőkért telefonált, akik az orvost bekötötték és lakásán hagyták. A házmeester által a közeli rendőrszem is tudomást szerzett az öngyilkossági kísérletről, felment a lakásba, de ott minden felvilágosítást megtagadtak. Az orvos állapota nem ad aggodalomra okot; az öngyilkossági kísérlet okát titkolják, úgy értesülünk, hogy családi perpatvar tette az orvost életuntá.

— **Felfüggesztett számvetési főnök.** Zalaegerszegen, mint egy tudósítás jelenti, Arany Izor pénzügyi számtanácsot, a számvetési főnököt felfüggesztették állásától. Arany három éve van Zalaegerszegen és igen szorgalmas tisztviselő volt, míg egy napon hamis utiszámlát nyújtott be a pénzügyigazgatóságnál. Névtelen följelentés ment erről a pénzügyminiszteriumba s Aranyt, mikor kiderült, hogy tényleg hamisított, felfüggesztették. Régi szolgálataira s eddigi érdemeire való tekintettel a felfüggesztés ideje alatt fél fizetését kapja. A fegyelmi vizsgálattal párhuzamosan közokirathamisítás miatt is folyik ellene eljárás.

— **Házasságok.** A debreceni m. kir. állami anyakönyvvezető előtt az elmúlt héten a következő párok léptek házasságra: Sandola Vince Károly—Kerekes Juliánna, Braun Jó-

SALVATOR

kiváló bor- és
lithiumos
gyógyforrás

vese- és hólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ásványvízkereskedésekben és gyógyszerárúházban.

SCHULTES ÁGOST

Sainya-Lipóci Salvatorforrás-vállalat
Budapest, V. Rudolf-rakpart 2.

zsef—Radácsi Juliánna, Burger Lipót—Moskovits Záli, dr. Rásó Sándor—Budav Leontina, Kiss József—Hajdu Mária, Matolcsi János—Kis Erzsébet, Pap István—Barna Erzsébet, Seidner Salamon—Lefkovicz Berta, Rátónyi Lajos—Rátónyi Erzsébet, László János—Nagy Róza, Zelenák György—Lehóczki Juliánna, Mezei Péter—Molnár Juliánna, Gajdos János—Darányi Zsuzsanna, Groszmann Lajos—Block Giza, Rokosinczki Vince—Dispieter Mária, Erdélyi András—Bor Juliánna, Szoboszlai István—Kállai Irma, Komádi Gábor—Kiss Jolán, Kopányi József—Palótzki Mária, Bajik János—Molnár Lidia Erzsébet, Nagy István—Szekeres Juliánna, Bodnár Sándor—Czibere Mária.

— **Az epeutak megbetegedése**inél a legkiválóbb orvosok már évtizedek óta a **Ferencz József**-keserűvizet erőteljes és természetes oldó erejénél fogva a legkitünőbb eredménnyel rendelik. Naponkinti adag: 1 pohárral, felmelegítve reggel éhgyomorra veendő.

Dr. Lutaud, a párisi St. Lazare kórház orvosa, írja egyik legelőkelőbb orvosi szaklapban: „A Ferencz József-keserűviz vegyi összetételénél és hatásánál fogva a természetes hashajtó ásványvizek között első helyre helyezendő”.

Látható, hogy a valódi Ferencz József-keserűviz világszerte ismert jó hírnevét kizárólag kitünő minőségének és gazdaságos alkalmazhatóságának köszönheti, minek következtében a földgömb minden részén található. Az összes gyógytárakban, valamint jobb fűszerüzletekben árusítják.

— **Megint villamos-eltávolítás.** A közelben immár egymásután a harmadik elgázolásra adunk hírt. Nem nagy az a szám, ha szépen sorba tesszük, de mikor emberélet forog kockán, lehetetlen, hogy a hatóságot erőlyesebb lépésre ne hívjuk fel. Véget kell vetni ennek az ázsiai állapotnak. A mi forgalmi viszonyaink, utcáink cseppel sem élénkebbek, mint egy nagyobb rendezett tanácsú városéi, itt bűnös könnyelműség, ha akár a részegek, akár a siketek, vagy a teherhordó kocsi csak életveszedelemmel járhatnak. Ma délelőtt is a 4. számú villamos a városháza előtt gázolt el egy embert, Kovács Sándor piaci hordárt. Azt mondják ittas volt. Ez lehet az ő szerencsétlensége, de semmi esetre sem mentsége a vonatvezetőnek, aki még a részeg emberek előtt is köteles megfékezni a villámot. Ha pedig a fék nem működik, mint a mult alkalommal is, akkor a társaságot kell felelősségre vonni. De a vérből már elég volt! Kovács Sándor sérülése oly súlyos, hogy még mindig nem tért magához s nem lehetetlen, hogy az életével fizet, amiért keresztül akart menni a síneken.

— **Mesallianceok a Habsburg-házban.** Ha az uralkodóház valamelyik tagja polgári családból származó leányt vesz el, le kell mondani rangjáról és címeiről és idegen nevet kell fölvennie. Így volt ez Orth Jánosnál, aki Stubel Mici tárcosnót vette el és vele a „Santa Margherita” hajón a Horn-fok közelében elülyedt. Lipót Ferdinánd főhercegnek, amikor elvette Adamovic Vilmat, akitől később elvált, szintén le kellett minden címéről és rangjáról mondani és most ugyanezt fogja tenni Károly Ferdinánd főherceg is. Az első mesallianceot a Habsburg-házban Ferdinánd főherceg kötötte, aki 1557-ben titokban egybekelt Welsler Filippinával, egy augsburgi patricius leányával. János főherceg az ausseei postamester leányát, Plochel Annát vette el, aki később a Merán grófnő címet kapta. Henrik herceg Hoffman Leopoldina színésznővel kötött házasságot, akinek a király később Waldeck névvel bárónői rangot adományozott. Ernő főherceg állítólag szintén mesallianceot kötött; Skublics Laurát vette nőül és ebből a házasságból születtek a Waldburg bárók.

— **A kínai forradalom.** Pétervárról táviratozzák: A pekingi kormány Mandsuriából minden rendelkezésére álló katonaságot a forradalom színhelyére küldött, hogy elejét vegye Oroszország és Japán beavatkozásának. A császári udvar készül Mukdenbe menekülni. A legutolsó jelentések szerint Kanton teljesen

a lázadók hatalmában van és a forradalmi sereg egyenesen Peking ellen vonul. Sincsang hadügyminisztert nem a saját vezérkarának egy tisztje, hanem a forradalmárok golyói ölték meg. Lihunaeng forradalmi vezér proklamálta Hankauban a köztársaságot. A pekingi angol, francia, német és amerikai követek a kormánynál lépéseket tettek, hogy ne végezzék ki a letartóztatott vasuti minisztert. Ma merényletet követtek el a napokban elmozdított hadügyminiszter ellen, aki alig tudott az Egyesült-Államok követségére menekülni, a honnan tiz katoná fedezete alatt a pályaudvarra ment és Tiencsinbe utazott.

— **Családirtó apa.** Borzalmas családirtás hírének közlik a mármaros vármegyei Barcánfalváról. Kerekes József a péntekre virradó éjszaka ittasan tért haza lakására. A felesége szemrehányással fogadta. Kerekes erre baltát ragadott, egy csapással leütötte a feleségét, majd bement a szobába, hol ötéves leánykaja aludt és a baltával szétzúzta annak a fejét. A gyilkos a csendőrség elől megszökött és a község határában fölakasztotta magát. A csendőrök délután találták meg a holttestét.

— **Toselliek válópöre.** Rómából jelentik: Tosellinél eladta butorát és egyéb holmiját és csak ékszerét, fehérneműjét és ruháit tartotta meg. Toselli kijelentette, hogy beleegyezik a válásba, ha felesége éveként tizenkétezer lírát fizet gyermekének eltartására. Tosellinél tegnap Brüsszelbe utazott és ötven láda podgyászt vitt magával. Elutazása előtt Toselli szüleinek ruhát és fehérneműt küldött fia számára. Nemsokára vissza fog utazni Firenzébe, mert válópörében december 14-ikére tüzték ki a tárgyalást. Tosellinél házasságtöréssel vádolja férjét és ezen az alapon kéri a válást.

— **Az utolsó kártyaparti.** Kolozsvári táviratozzák: Pénteken este öngyilkosságot követett el a város egyik legtekintélyesebb kereskedője, Aprily Sándor, a Babós és Társai vasnagykereskedő cég belfagya. Délután Hartig Vilmos sörkereskedő és Vilsch Frigyes kereskedő voltak nála s harmasban vidáman alsóztak negyedöt óráig. Negyedötkor a kapu felől villanycsengetés hallatszott, mire Aprily letette kezéből a kártyát és kiment a szobából. Az hitték, hogy az új látogatót ment üdvözölni, félperc múlva azonban hatalmas lövés dördült el. A két kártyapartner ijedten futott a lövés irányában és a firdőszoba ajtaját zárva találták. Az ajtó kilincskébe kapaszkodott Aprily kétségbeesett felesége és úgy szorongatta a kilincset, hogy alig lehetett a kezét lefeszíteni róla. Végre felfeszítették a szoba ajtaját és a padlón átlőtt koponyával, nagy vértócsában találták meg a szerencsétlen életuntat. A golyó úgy összeroncolt a koponyáját, hogy az agyvelő nagy része kilocscsant. A szerencsétlen ember, akinek nagy családja van, idegbajos volt és bajára hasztalan keresett gyógyulást fürdőhelyeken.

— **Fényes—Lakos délután** a Bikában november 5-én. Jegyek, páholy 12 korona, ülőhelyek 3, 2 és 1 kor. 20 fill. Antalffy Józsefnél.

— **Halálozások.** A mai napon a következők haláleseteit jelentették be a debreceni m. kir. állami anyakönyvi hivatalban: Boros György ref 67 éves, Paul Gizella ref. 11 éves, Stírhuji Lajos g. kath. 8 éves, Mónus Juliánna ref. 18 éves, özv. Fiát Ferencné, Nagy Juliánna ref. 69 éves, özv. Deczki Istvánné, Kurucz Mária ref. 61 éves, Dobi Erzsébet ref. 21 éves, Nagy Gábor ref. 51 éves, Kraszkó Margit ref. 2 hónapos, Göboly István ref. 69 éves. Kis Lajosné, Kozák Juliánna ref. 23 éves.

— **Ingyenes tanfolyam nők számára.** Az I. számú gazdasági népiskola folyó évi október hó 30-tól december hó 1-ig terjedő tanfolyamot rendez a fehérneműiek, női és gyermek-ruhák szabása és varrásának tanítása céljából. Felvételre bárki jelentkezhet az iskola igazgatóságánál, Mikepércsi-ut 10. sz. alatt. A tanfolyam teljesen díjmentes.

— **Hírneves Jta és Borsalinó,** valamint Pichler kalap különlegességek Frank Testvéreknél.

— **Felhívás.** Mindazok, kik a Fenyvesi Gyula ur Csokonay-utca 23. szám alatt levő üzletéből kifolyólag követelési igényekkel bírnak, amennyiben nevezettnek üzletét megvettem, jelentsék be követeléseiket folyó hó 30-ig, mert később jelentkezőket nem veszek figyelembe, dr. Fehér Mór ügyvéd urnál, Piac-utca 71. sz. Tisztelettel Klein Jenő.

— **Bottó Kornél** pipere, diszmi és rövidáru üzletére a Piac-utcában (Hungária mellett) hívjuk fel a közönség figyelmét, hol igazán előzékenyebb kiszolgálás és szolid árak mellett lehet beszerezni jó minőségű rövidáru cikkeket, szabó kellékeket, ruhádzseket, női kiegészítőket, valamint mindenmü pipere, diszmi és rövidáru. Különös figyelmet érdemelnek a „Kornél” rozsdamentes patent kapcsok, mely a fogyasztó közönség előtt már is közkezdveltségnek örvend, tucatja 6 fillér és kizárólag fenti cég árusítja s kérjük a cégre ügyelni.

— **16 korona egy pár férfi cipő,** amíg a készlet tart, Györfi Testvéreknél, Piac-u. 30.

— **Nők a kereskedelemben.** Régen nélkülözünk Debrecenben egy olyan intézményt, amely hivatva lenne a nőket rövid idő alatt a kereskedelmi irodákban előfordulható összes munkálatokra rövid időn belül megtanítani. A gépirás (az összes rendszerű gépeken) gyorsírás, könyvelés és a levelezés elsajátítása céljából tanfolyamot nyit f. év nov. hó 1-én a „Mercur” vállalat Arany János-utca 2. Telefon 5—40. Beiratási díj nincs.

Elsőrendű AMERIKAI Czipők

bizárolag

Mandel Lipótnál

Telefon 352.

Debreczen, a Hungáriával szemben.

Pénzt takarít meg!

ha férfi-, nő- és gyermekruha szükségletét

Szabó Miklós

cégnél Piac-u. 61. sz. a Szent Anna-utcával szemben szerzi be, ahol téli kabátok és öltönyök már 20 koronától kezdve kaphatók Nagy raktár :: mindennemű férfi-, nő- és gyermek ruházati cikkeiben. :: Külön márték osztály. Külön gyermekruha osztály.

Valódi amerikai czipők

a világhírű „Klog” Quality gyártmány Bostonban. Egyedüli lerakata Debreczenben

Békés Lajos cégnél.

Telefon 304.

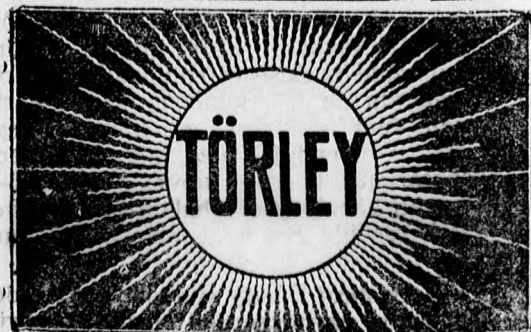
Telefon 304.

Csatornázási vállalat és czeмент csőgyár

Debreczen. Gyár: Miklós-u. 53. Iroda: Szechenyi u. 18.

Tulajdonos SZTUOINKA SZILÁRD mérnök.

Elvállal csatornázási, vízvezeték-berendezéseket. Raktáron tart saját gyártmányu beton csöveket, kartelen kívüli szolid áron. :: Költségvetéssel díjtalanul szolgál. ::

— **Müncheni Hofbräu-barna sör mérnek** máától kezdődőleg a Márkus-pincében, (az Alföldi Takarékpénztár kellemes souterainbeli otthoni helyiségében). A világnak ez a legjobb söre állandóan csapon fog állani és házhoz is szállítják, minden külön költség nélkül, literenként. Vészeségnek különösen ajánlatos ez a gazdag táperejű, frissítő ital. Telefon 953.

— **Élővirág, koszorúk** mindszentekre már most megrendelhetők Simkovits Sándor műkértésznél — kert. Telefon 502.

— **Schlimmer Mórné** női és leány kalap terme Hatvan-u. 11. szám.

— **Eladó szőlő a Sesta-kertben.** Értekezhetni Mayer Jenőnél a Mayer Jenő és Béla cég üzletében, Piac-utcán.

— **Sárcipóket** a rossz idő beálltával legolcsóbban beszerezhet a **Linoleum áruházban** Piac-u. 49. Telefon 644. Ugyanitt van az „Usona” világhírű gummi-sarok egyedüli lerakata.

— **Modern falképvekben állandó újdonságok** Thaisz Arthur papíráruházában.

Órák, ékszerek, ezüstművek
 eddig nem létezett olcsó árakon
Sándor Ármin
 legszolidabb alapon álló üzletben
 DEBRECZEN, Piac-u. 41. (Dréher sörcsarnok mellett)
 Órajavitások, ékszer alakítások, kiváló gondnal, legolcsóbban!

Figyelmeztetés.

Mivel legutóbb silány utánzatai lettek a jósága által híressé és közkedvelté vált

Riz Abadie (Riz Dore)

czigaretta hüvelynek és papirosnak forgalomba hozva, kérjük i. t. vevőinket, hogy ne hagyják magukat **terrorizálni egészségük** rovására és kérjenek **határozottan** csakis valódi (Abadie) hüvelyt és papirost.

A különböző utánzatok, a hasonlóan hangzó nevekkel csakis a i. t. vevők megtevesztésére szolgálnak és azok ellen az összes törvényes lépéseket megfogjuk tenni. Société des Papiers (Abadie) egyedüli nagybani gyári raktár, Debreczen részére

Bineth Vilmos és Ármin

Simonffy-u. 2. (Városi bérház.)

Kapható az összes dohánytözsdekben.

Szabászat, varrás és minta rajzolás
 minden ágából tökéletes és gyors kiképzést nyerne intelligenshölgyek
ERDŐSSY IRMA
 Pécsi szabászati akad. végzet, okl. raktanítónő,
 Hatvan-u. 42. szám alatti 10 év óta fennálló szabászati tanintézetében. — Beiratkozás bármely napon. Felöltök s varrónők részére külön esti tanfolyam

TÖRVÉNYKEZÉS.

A hercegnő férje.

Sulyos vádak egy gróf ellen.

Érdekes becsületsértési pert tárgyalt tegnap a berlini esküdtbíróóság. A per hőse, a főmagánvádló és sértett: Schmettow Bernát gróf, Sulkovszky Ida hercegnő férje. Schmettow gróf Schwenk berlini ügyvédet perelte be, mert az ügyvéd egy per keretében csalónak nevezte a gróft.

Schwenk egy válopert folytatott Schmettow gróf ellen s a tárgyaláson a grófnak azt vágta a szemébe, hogy közönséges szédelő és csaló. A mai tárgyaláson Schmettow gróf nem jelent meg személyesen. A vádlott az általános kérdések során bevallotta, hogy a sértett gróffal szemben az inkriminált kifejezést használta azonban kijelentette, hogy nem

érzi magát bűnösnek, mert a gróf tényleg törvénybe ütköző dolgokat követett el. Schwenk ügyvédje Alsberg dr. állt fel ezután s részletesen ismertette Schmettow gróf előéletét.

A gróf — mondotta az ügyvéd — előbb egy Wachtmeister grófnő férje volt. Ezt a házasságot már régebben felbontotta a férj hibájából a német bíróság. Ezután a gróf a már nem fiatal Sulkovszky hercegnő kezéért versenyzett, kinek több milliós öröksége van. A hercegnőt azonban Magyarországon elmeengesség miatt gondnokság alá helyezték, s ezért a gróf a gyámhatóság beleegyezését is kikérte a házassághoz. Alsberg dr. elmondotta, hogy az árvaszék ezt az engedelmet azért tagadta meg, mert a gróf személye és vagyoni viszonyai nem nyújtottak elég garanciát.

Schmettow gróf, folytatta Alsberg dr. védő, a hercegnővel való ismeretségét nem egész kifogástalan pénzügyi műveletekhez használta fel. Így többek között általános meghatalmazást csalt ki a hercegnőtől, ennek alapján a hercegnő nevét váltókra írta s a váltókat leszámítottatta. A váltókért kapott pénzen autókat és briliánsokat vett. Ezután a gróf Koburgban naturalizáltatni akarta a hercegnőt, hogy így kijátsza a magyar hűségét. Szeptember 11-én egy Schmettow gróf Pomerzigen házasságot kötött Sulkovszky hercegnővel. Ennek a házasságkötésnek iratait is kérte beszerezni az ügyvéd annak bizonyítására, hogy ezt a házasságot nagyon gyanus körülmények között kötötték.

Alsberg dr. védő végül kérte a felhozott vádakra nézve a bizonyítási eljárás elrendelését. A bíróság ezt elrendelte s most nagy érdeklődéssel néznek Berlinben a tárgyalás elé, melyen a vádlott bizonyítékait fogja bemutatni.

A hosszupályai-i mandátum. A Beöthy László kereskedelemügyi miniszter hosszupályai-i mandátuma ellen beadott petíció tárgyalásának folytatását a Kuria nem november 7-re, mint azt a budapesti lapok közölték, hanem október 31-ére tűzte ki.

Órák és ékszerek
 nagy választékban **rendkívül olcsón** kaphatók
BAUER KÁROLY
 órás és ékszerész
Piacz-u. 75. szám.
 Tessék kirakatomat megtekinteni, ahol minden tárgyon szabott ár van feltüntetve.

KÖZGAZDASÁG.

Budapesti értéktőzsde.

Magyar hitel	889-25
Osztályk hitel	648-25
4 százalékos koronajáradék	90-30
Államvadás	732-—
Jelzálogbank	482-—
Rimamurányi	713-—
Salgótarján	875-—
Készlet vasút	805-—

Irányzat: Igen Szilárd.

Magánleszámtólási kamatláb:

Bécs 5%, Berlin 4.5%, London 3.5%.

Budapesti gabonatőzsde.

Svaz E. (Strasser és König) debr. bizományos távirati jelentése	
Buda októberre	—
áprilisra	11-91
Rosa októberre	—
áprilisra	10-30
Zab októberre	—
áprilisra	9-55
Tengeri májusra	8-54

Irányzat: Gyenge. Készlet 5 olcsóbb.

Helyiértékpapírok magán árfolyama.

Név.	Ors. talék	1911. árszámok	Kor.
500	50	Debreczeni Első Tektár	900
200	12	Alföldi tektár	880
50	40	Ipar és Keresk. bank	805
200	18	Közgazdasági bank	400
200	17	Takarék és Hitelintézet	880
200	14	Debreczeni Hitelbank	260
400	24	Általános Forgalmi Bank	—
200	10	Bankegyesület	—
200	80	Istvánmaiom	700
200	10	Debr. Helyi vasút	—
200	18	Tormény és Súraktár	—

A pénzügyi piacról. Bécsből táviratozzák: A pénzügyi piacon az utóbbi napokban könnyebbülés állott be. Ennek az a magyarázata, hogy a szükségletek lényegesen kevesebbet tettek ki, mint amennyire számítottak s ha az utolsó napja is olyan könnyen folyik le, mint 27-ike és 28-ika, úgy remélhető, hogy a bankkamatláb felemelésére aligha kerül a sor. Ma a tételek valamivel olcsóbbak voltak. Az utóimót követő napokban fokozottabb könnyebbülést várnak s ha ez bekövetkezik, az esetben a bécsi magánkamatláb alább fog szállani. A mai 5 százalékos bécsi magánkamatláb különben sem fedti már teljesen a mai állapotot.

A kereskedelmi- és iparkamara közgyűlése. A debreceni kereskedelmi és iparkamara november 9-én tartja legközelebbi rendes közgyűlését. Ez alkalommal Szávay Gyula titkár beszámol a drezdai higienikus kiállítás megtekintéséről s a kerület különféle közgazdasági mozgalmáról és törekvéséről. Az elnökség ennek a közgyűlésnek terjeszti be a kamara jövő évi költségelirányzatát. Ez alkalommal foglalkozik továbbá a kamara a debreceni munkáslakások kérdésével.

A Debreceni Helyi Vasút Részvénytársaság értesíti t. részvényeseit, hogy a régi részvények a társaság központi irodájában (Petőfi-tér 14.) október hó 30-ikától kezdve új részvényekkel fognak kicseréltetni. Az alaptőke felemelés alkalmából elővételezett részvények a befizetést igazoló ideiglenes elismervények ellenében ugyanitt adatnak ki. Az igazgatóság.

Uj igazgatók. A Nagymagyaralföldi építő és műszaki részvénytársaság igazgatóságába Muraközy László és Tafler Ignác választották be. Az új igazgatókban a gyorsan virágzásnak indult vállalat minden tekintetben kiváló erőket nyert.

Pénzügyi tisztviselők árvaháza és szanatóriuma. Tegnapelőtti számunkban említett tettünk arról, hogy Bordeaux Pál dr. nagyszőlősi bankügyész a pénzügyi tisztviselők gyermekei számára internátus felállítását óhajtja. Mint értesülünk, Kovács László, a debreceni Agrár-bank igazgatója, ki a Pénzügyi Országos Nyugdíjgyűlésnek megalapításában is tevékenyen közreműködött, már régtől fogva dolgozik azon, hogy a tisztviselők részére országos árvaház és szanatórium létesíttessék s ezen alapon eddig is már tekintélyes összeget gyűjtött össze. Kovács László igazgató tervezetén tovább dolgozik s azt egy később összehívandó kongresszus keretében kívánja megvalósítani.

Az orosházi kenyérgyár részvénytársaság lesz. Az orosházi Klein Antal-féle modern gépekkel felszerelt kenyérsütőde átvételére egyelőre 60000 korona részvénytőkével részvénytársaság van alakulóban. — Az alakuló közgyűlés határidejét — mint értesülünk — november 12-re tűzték ki.

A nagyléta-székelyhídi vasút új szárnyvonal. Most folynak a nagyléta-székelyhídi vasút előmunkálatai, amelynek során Bagamér község mozgalmát indított, hogy a községet is kapcsolják be a vasuti vonalba, a mely kivánság teljesítése esetére kilátásba helyezte, hogy negyven ezer koronával hozzájárul az építkezésekhez. E kérelem tárgyában ma a városházán értekezlet volt, a melyen Körner Adolf tb. főjegyző elnökölt. Résztvettek azon még Magoss György dr. főügyész, Aczél Géza főmérnök, Tatay Zoltán dr. jegyző, Debrecen városa részéről, Szunyogh László és Megyery Ferenc mérnökök a debreceni-nagyvárad vasút, Iharos István dr. vasuti felügyelő a bihari helyi-érdeki vasutak részéről, valamint Bagamér, Álmosd, Nagyléta és Kokad községek kiküldött képviselői. Körner Adolf tb. főjegyző üdvözölte a jelenvoltoakat, azután fölkerzte az érdekelteket, hogy nyilatkozzanak a nagy léta-székelyhídi vasút álmosd-kokadi vonalán létesítendő bagaméri csatlakozás tárgyában. Bagamér község képviselőtestülete-

nek kiküldöttéi előadták, hogy községük 900 hold területen fekszik, igen sok lakosa van s a község Debrecen felé akar gravitálni. — Kéri tehát községük bevonását a hálózatba. Mezyery Ferenc mérnök kijelenti, hogy e kívánságnak teljesítése olyképpen, hogy a vonat Bagaméron át menjen, nem lesz lehetséges, mert ez nagy kerülőt és igen nagy költséget okozna. Menjen csak a vonat Almádán és Kokadán át egyenesen Székelyhidra, Bagamért pedig egy szárnyvonal kösse össze a fővonallal. Hosszu eszmecsere indult meg erre, míg végre kimondták, hogy felkérjük a tervező vasúttársaságot, készítsen két tervet, egy északi és déli vonalat, amely a község északi és déli oldalán haladna el. Az északi oldalon tervezett vonalra azután helyezték be a bagaméri négy kilométeres csatlakozást. Felkérjük egyszermind, hogy erre vonatkozóan az építési és a tarifális költségvetést is készítsék el. Ezeknek elkészülte után újabb tárgyalások indulnak meg.

Kálmán államtitkár a vasúti bajokról. Kálmán Gusztáv kereskedelemügyi államtitkár ma egy hírlapíró előtt a következőképp panaszkodott ama sürű panaszok okáról, a melyekkel a Máv. üzemét illetik:

— A bajok egyik oka: az 1910-ik évi költségvetés nélküli állapot. Ez okozta, hogy a kormány, törvényhozási felhatalmazás hiányában, nem emerte a szükséges vagonrendeléseket megtenni s így az 1909-ik évben előirányzott költségvetés keretében kellett mozogni. Ezen most segítve van, mert a kereskedelmi kormány nagymennyiségű személy- és áru-kocsit rendelt, valamint mozdonyokat is. Ezek a jövő év tavaszáig elkészülnek. A másik oka a vagonhiánynak az, hogy ezidőszent, kivált a régi szállítás, eddig el nem ért mérveket öltött. Alapos a remény, hogy a jövő tavaszon a bajokon segítve lesz.

Az Ingatlan Értékesítő részvényei napról-napra emelkednek. A mai napra 18⁵⁰ koronás kötés jutott tudomásunkra.

A nánási vasút részvényei. Budapestről jut hozzánk a hír, hogy a Debrecen—Hajdúnánási vasút részvényeinek nagyrészt a Magyar Vasúti Forgalmi Részvénytársaság megvásárolta s így Urbánék nemcsak a helyi vasutat, de ezt az élénk forgalmu vicinálit is dominálni fogják.

Petróleumfinomító-alapítás — Máramarosban. Máramarosszigetről jelentik: Máramarossziget város tanácsa mai ülésén beterveztették a máramarosi petroleum-részvény társaságnak azt a kérvényét, melyben az erdőkinestár tulajdonában levő Gárdán fűrésztelepen egy petroleumfinomító létesítéséhez kér engedélyt. A város, amelynek a petroleumfinomító létesítéséhez nagy érdekei fűződnek, az engedélyt megadta és a részvény társaság kérvényét pártolólólag fölterjeszti a földművelésügyi miniszterhez. A fölterjesztés hangsúlyozni fogja, hogy a finomító létesítése esetére igen sok ember jut kenyérhez. — Ezt a hírt főképen azért regisztráljuk, mert tudomásunk van arról, hogy a Nyirbaktai petroleumfinomító Debrecenbe akarta áttenni gyárhelyiségét, ez a terv azonban nem sikerült, mert a város az ingyentelek iránti kérelmével elutasította a társaságot.

— **Fizetési képtelenségek.** A bécsi hitelezői védegyelet a következő fizetési képtelenségeket jelenti: Seidl József Budapest, Venczlovsky Lajos Eger, Hütter és Moser Pápa, Kálmán Mór Szolnok, Eckstein Pál Léva, Mellich József Tabor.

„Köztelek Zsebnaptár“ 1912. évre. (Szerkesztik: Rubinek Gyula az Országos igazgatója és Szilassy Zoltán a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége titkára. Két kötet ára 4 korona.)

A Köztelek ezen gazdasági zsebnaptára jelen kötetével a 18-ik évfolyamába lép. A zsebnaptár két kötetéből az első kötet a tulajdonképeni naptári rész és a gazdasági üzletkörében előforduló mindennapi események bejegyzésére szükséges jegyzőkönyvet tartalmazza, amely a rég bevált rendszertől az idén sem tér el. A Zsebnaptár második kö-

tete, amely azokat a szakközleményeket tartalmazza, amely a gyakorlati gazdának mindennapi foglalkozása körében előforduló kérdésekre vannak hivatva a gazdasági gyakorlat és gazdasági tudomány alapján megállapított biztos adatokkal feleletet és felvilágosítást nyújtani, az előző évek gyakorlatához képest az idén jelentékeny bővítéseken és javításokon ment keresztül. A szerkesztők különös figyelemmel voltak arra, hogy a munkabérek és anyagárak megdrágulása latú betegségek és az ellenük alkalmazandó első közelmúlt évekhez képest is igen nagy változásokon mentek keresztül, minek folytán azokat az üzemi adatokat, melyet a különböző jövedelmi számításoknál tekintetbe kell venni, teljesen átdolgozták.

Az állattenyésztés folyton fokozódó jelentőségének megfelelőleg egy egészen új fejezetbe vannak felvéve a leggyakoribb állatbetegségek és az ellenük alkalmazandó első segély ismertetése. Szükségesnek mutatkozott továbbá a vasúti szállítási eljárások és díjtételek ismertetése is, amely eddig a zsebnaptárban nem foglaltatott. A szerkesztők főtelevése egyébként úgy, mint a múltban, most is az volt, hogy a hazai adatokon alapuló felvilágosításokat a hazai viszonyoknak megfelelően adják meg, mert általános tapasztalat az, hogy a külföldi hasonló munkákban foglalt adatok a hazai viszonyokra nem illenek és ezért a gyakorlati gazdákat, igen gyakran félrevezetik. Épen ezért a mi legnagyobb érdekének tartjuk, hogy a szerkesztők ezzel a hazánkban még mindig nagy mértékben elterjedt hasonló külföldi munkákat teljesen nélkülözhetővé teszik. A könyvnyen kezelhető és csinos kiállítású zsebnaptár bármely könyvkereskedőnél megszerezhető.

Ingatlanok forgalma.

Sipos Ferenc és neje Leitner Ilona veszi Veres Istvánné Kocsis Eszter Ujkerti szőlőjét 12000 kor.

Kerégyártó Imre és neje Balló Eszter veszi Demjén József és Demjén Sándortól Homok-utca 63. sz. házastelket 8800 koronáért.

Schnek László veszi Molnár Erzsébettől szántóföldjét 4777 kor. 60 fillérért.

Schnek László veszi Anyók József és neje Kovács Katalintól szántóföldet épületekkel 6200 kor.

Dr. Tarján Leo és Hoffer Sándor veszi Deutsch Lajostól majorsági földet 20000 koronáért.

Reichmann Lajos, Róth Lipót és Jurovits Ábrahám veszik Moskovits József és neje Weisz Maritól Vendég-utca 82. sz. házastelket 16000 kor.

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításokon arany éremmel és oklevéllel.

Csusz, köszvény, reuma
ellen legjobb
házi és híres
Király-Balzsam!

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már egyszeri bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszünteti.
Fog- és fofájást 5 percz alatt megszüntet. Egy nagy üveg ára 2 korona teljes használati utasítással. Kapható a feltaláló és készítő

GRÓSZ NAGY FERENCZ
gyógyszertárában Kossuth-utca 9. szinház mellett.

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség szives tudomására hozni, hogy angol és francia

nőruha divattermemet
József kir. herceg-u. 14. sz. alá helyeztem át.

Szives megkeresést kér

KATZ RÓZA

József kir. herceg-u. 14. sz.

Olcsó kamat mellett
5 esetleg 10 évi
visszafizetésre kölcsönöked ad,
valamint **kereskedői követeléseket** leszámítol a
Debreczeni Takarékszövetkezet
Csapó-u. 19. szám. (Knoll-ház.)

NYILTÉR.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN
EMESZTHETŐ
ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG SÁPKÓR
IDEGGYENGESEG
ÁLMATLANSÁG
ÉS MINDENFÉLE GYENGESEGI
ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ
KAPHATÓ GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUÉRIÁK
ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESEKBE

Regény-csarnok.

FEHÉR FALAK.

REGÉNY.

Írta: **MAX PEMBERTON.**

Fordította: **Szebenvei József.**

XXIV. FEJEZET.

Hír Jajceből.

— Tehát nem marad más hátra, mint előkeresni azokat az iratokat, amik a pap után maradtak.

Wagner tábornok a fejét rázta.

— Azt gondolom gyermekem, hogy minél hamarabb a logikus tényekre jutunk, annál jobb.

— Ugy van.

— Az a szegény ördög élhet száz évig anélkül, hogy be tudna valamit bizonyítani.

— Még akkor is...

— Még akkor is, ha mind igaz abból a meséből.

— Tehát?

— Akkor mit csinálunk vele? Itt nem tartod — az bizonyos.

— Nem, nem, — mondta Ulusia komoran. — Oda vissza nem mehet semmi körülmények között.

— Tehát mi a szándékom?

— Mi a szándékom?

— Igen. Hogy akarod a pletykát megakadályozni?

— Pletykát?

— Igen, igen. Én már eleget hazudtam ebben a dologban. Az ég a tanum rá? De csak nem kívánod, hogy örökké hazudjam?

— Mit hazudott tábornok ur??

— Rengeteget. Hogy ő a madridi Erlachok egyike, akik Mária Lujzával vándoroltak Spanyolországba. Jó mese és az emberek elhiszik. Azt hiszik, félvér spanyol és igyekeznek szórakoztatni.

— Nem kellett volna hazudni, — mondta halkan. — Az igazat is meg szabad mondani.

— És siettessem az ügyet a bíróság elé, ahol ha elveszti a perét becsukják?

Ulusia tudta ezt, de nem akarta beismereni.

— Lehetetlen, — kiáltott, — Ilyen igazságtalanságot csak nem lehet művelni?

— Itt nincs alternativa. Az ügyvédek, Rudolf gróf vezetésével követelni fogják. Azért jöttem, hogy ezt elmondjam neked. Éppen most beszéltem a püspökkel. Tudod, hogy ma megy vissza Strepitzára?

— Igen, de csak három napra.

— Nos, éppen csak három napi kegyelmet ad. Ha három nap alatt nem érkezik határozott hír Jajceből, ő tárgyalásra viszi a dolgot. Örültséggel, de ő azt tartja, szembe kell szállni a botrányjal. Jó lesz, ha táviratot küldesz a lordnak, ha csak eddig meg nem tetted. De azt hiszem, már az megtörtént, — tette hozzá mosolyogva.

Ulusia tiltakozott, mondván, hogy csak levelet irt, mert nem tartotta olyan sürgősnek a dolgot. De most azonnal sürgönyözni fog.

— Mivel hogy az ön dolgát végzi...

— Az én dolgomat?

— Igen. Nekem tesz szolgálatot.

— Igen, bizonyára jó szolgálatot. Angliában ő nagy ember és örülök, hogy jó barátok vagytok.

Ulusia ezt a témát nem akarta folytatni. A táviratot megírta, feladatta és a tábornok eltávozott.

— Persze hogy csak szószaporítás az egész, — mondta távozóban. — Sohse fogunk semmit se bizonyíthatni.

— Én még remélek.

— Persze, mindent meg kell tennünk az érdekében. Ennyivel tartozunk neki. Én megteszem a magamot — arra szavamot adom. Ugy dolgoztam ebben az ügyben, mintha az én fiam volna.

— Noha — mondta Ulusia — csak a legrégebb barátjának a fia.

A tábornok a fejét rázta és lassan kiment. Három nap múlva Bécs nem is beszél másról. Ami pedig a leányt illeti...

De a tábornok sohse értette meg az aszszonyokat.

(Folyt. köv.)

Elsőrendű száraz

Tüzifa

házhoz szállítva kapható

Miklós Emil

tüzifa kereskedőnél.

Telefon 733. Telefon 733.

Raktár: M. á. v. fűtőháznál.

Luna

A kézi és szénsavas ásványvizek királya.
Kapható: A fűszerkereskedelmi részv. társ.-nál Debreczenben.

Ruggyanta bélyegzőt

pecsétnyomót és mindennemű vésést készít

Paulo István

kő- és ércv. vésnök

DEBRECZEN, Batthyányi-utca 22.

Allandó kiállítás

művészi fényképekből

Németi műtermének

Piacz-utczai kapu bejáratában.

Pick Nándor Építési vállalati és tervezési irodája, Vigkedvü Mihály-u. 11. sz.

Kohn S. Sándor

Hatvan-utca 41.

szobafestő, mázoló és tapétázó.

Elvállal e szakmába vágó minden munkát a legmodernebb kivitelben és a legszolidabb árak mellett. Vidékre mintákkal is készséggel szolgálak

A legújabb és legmodernebb ékszerek készülnek

Vági István

ékszerész műtermében, Mfklós-u. 5. javítások átalakítások a legszebb, legjobban és legolcsóbban eszközölköttek.

Pontos kiszolgálás.

Donogán és Somossy

DEBRECZEN, Kistemplom-bazár.

Megérkeztek az őszi újdonságok

Női divat kelmék, Selyem ruha kelmék, Francia vелеzek, :: Bársonyok, Ruhadiszek. ::

Tisztítsd csak

Globus

Fémfisztitókivonattal

a világ legjobb fémfisztitószeré

Világkiállítás St. Louis 1904. Grand Prix.

Jobbban tisztít mint minden más ércfisztitó szer.

Ha izléses szép ruhát

akarnak olcsón mérték szerint, akkor forduljon bizalommal

RAPPAPORT MÓR férfiszabóhoz

DEBRECZEN, Piacz-utca 29. sz. alá.

:- Kis Debreczen-szálloda épületében. :-

A legszolidabb áron

Berényi Anna

női divatterme

DEBRECZEN, Péterfia utca 4. sz.

Készít angol, lovagló, francia, utczai és alkalmi ruhát, kabát, :: köppenyt és costámókat. ::

Legnagyobb választék

harisnyákban

kötött és szövött árúknak

Márton Gyula és Fia

ujonnan berendezett úri és női divat üzletében Fótér- és Simonffy-u. sarok, a városházával szemben. Fiók üzlet nincsen.

Megnyilt!

a SIMPLON szálloda

BUDAPEST, VII., Konyórmező-u. 4. sz.

Közvetlen a Rákóczi-ut sarkán.

Központi fűtés.

Telefon.

Lám Sándor Debreczen,

Piacz-utca 5. — Telefon 191.

Üvegy készletek.

Művészi és mozdó szerviz a legújabb formákban és minőségben.

Petroleum-lámpák
Kézi lámpák, az éjszakai és a napfényes órákhoz, melyek a legújabb formákban és minőségben.

Jour készletek

porcellánból, majolikából. — Kávés- és teás készletek. — Alpakka és ezüstölt evőeszközök.

Nagy Sándor

csukrász

Péterfia utca 46. sz. (Wolff-palota.)

Készít legizlésebben és legfinomabban bármely csukrászati dolgot. Legfinomabban készített süteményeimet és tortáimat, valamint kiváló friss teásüteményeimet a t. közönség becses figyelmébe ajánlom. Saját készítményű friss bonbonok kaphatók.

Pártfogást kérve, vagyok mély tisztelettel

Nagy Sándor

csukrász

Péterfia-u. 46. (Wolff-palota.)

Uri öltönyöket

bel- és külföldi szövetekből készít a legutolsó divat szerint

HUBAY GYÖRGY

uri szabó

DEBRECZEN, Batthyány-utca 15. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

10 szög 50 fillér, azontul minden szó 5 fillér, a legkisebb hirdetés 50 fillér.

Vasag betűből szedett minden szó 10 fill. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozásnál tessék :- választékosan osztozni :-

Levelezés.

Ki vesz nőül 20 éves félárva leányt 400,000 kor. vagyonnal? Csakis komoly szándéku urak, (ha vagyontalanok is) kiknél gyors házasság akadályba nem ütközik, irjanak e címre **L. Schlesinger, Berlin 18.**

Molett kislány barátságát keresi egy csinos fiatal ember. Levelet: „Ifju és bohó“ jelige főposta restant.

Unatkozó szerény barna leányka intelligens nemeslelkű uriemberrel szeretne megismerkedni, ki őt unalmas perceiben szórakoztatná. Leveletet a kiadóhivatalba kérek „Hulló falevél“ jeligére.

Fiatal csinos urleány feleségül menne egy vidéki gazdatiszthez, hozományom 3 ezer korona, levelet kér „Jó gazdasszony“ jeligére a kiadóba.

Betöltendő.

Angol hölgy gyors sikerrel tanít és elvállal angol-német fordítási munkákat is. Értekezhetni Yongworth, Batthyányi-u. 6. Virág-üzletben.

Ügyes takarítóné kerestetik. Miklós-u. 49.

Izr. tanítónő kitűnő oklevéllel magántanulók oktatását, correpetálást elfogad. Cím a kiadóban.

Kereskedelmi iskolában érettségezett fiatal ember egy éves praksissal állást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Gazdasszonynak kerestetik közeli tanyára középkorú nő, ki főzni tud és munkaszerető. Jelentkezhetni Hortobágy malomban.

Leánykereskedelmistának ki adna ellátást, legrosszabb esetben lakást és reggelit, egy vagy két elemi vagy polgári járó gyerek tanításáért? Cím: Degenfeldtér 4.

Főügynököt keresünk minden megye részére. Polgári körökből származó biztosítási ügynököket előnyben részesítünk, alkalmas azonban nyugdíjazott jegyzők, tanítók stb. részére is. Főkellék szigorú reális eljárás és kiterjedt ismeretség a megyében. Óvadék nem kívántatik. Könyvnyű és bő kereset. Ajánlatok címzendők az „Eszéki Kölcsönös Segélyző Szövetkezet“ magyarországi Igazgatóságához. Temesvár, Belváros Hunyadi-utca 4. szám I. emelet.

Gyermektelen házaspár, házmesternek Iskola-u. 8. felvétetik.

Könyvelői vagy pénztárnoki állást keresek, több évi praksisom van, megfelelő óvadékkal rendelkezem. Értekezhetni Miklós-utca 53. vagy telefonon 166. szám alatt.

Gépirásban jártas leány, irodai alkalmazást keres. Cím Széchenyi-u. 44.

Sürgösen keresek egy olyan mosónét, ki szépen mos és a vasalást is elvállalja. Cím a kiadóban.

Megbízható embert keresünk Hajdusoboszlóról. Cím a kiadóban.

14-15 éves fiúk sok pénzt kereshetnek megbízásunk folytán. Cím a kiadóba.

Jó írásu fiatal ember cimírásokat elfogad és azt gyorsan elvégzi. Cím 339. számú telefonon.

Adás-vétel.

Valódi ementhali, trappista, magyaróvári, kárpáti és különféle csemege-sajtók, teseni és hungari teavaj, uradalmi íróvaj kapható Deutsch Lajos fűszerkereskedésében Piac-utca 38.

Ha nincs pénze és szüksége van vászon, asztalterítő, szövet és csipke-függöny, futó és nagy szőnyegre. Paplan és flanel takarók, férfi és női felöltők, kész férfi-, fiu öltönyre vagy tükör, kép és butor, a mai naptól fogva oly olcsón lesz eladva, hogy mindenkinek saját érdeke, hogy egy próbabevásárlást eszközöljön. Tisztelettel Kaiser Salamon. Telefon 685.

Eladó szálló a sestakertben. Értekezhetni Máyer Jenőnél a Máyer Jenő és Béla cég üzletében Piac-utcán.

Legjobb és legszebb
Czipők Dániel czipő
árúházában
Telefon 501
Jólnai Debreczen,
Piac u. 49. postával szemben.

Önt is érdekli! Női és férfi téli kabátok óriási raktár végett heti vagy havi részletfizetésre is gyári árban kaphatók. Vászon, kanavász, szövetek soha nem létezett olcsó árakban. Kohn Hermann utóda Zempliner Arthur, Hatvan-u. 17.

Jókarban levő Schunda cimbalom eladó. Rákóczy-utca 10. Keresztépület.

Egy majdnem új függőlámpa olcsón eladó. Miklós-utca 31.

Ki szép és tartós cipőt óhajt venni vagy rendelni az bizalommal keresse fel Falusi Károly polgári és katonai cipész mestert, Csapó-u. 41.

Könyvek fél áron! Regények, diszművek s bármily könyvek beszerzése előtt feltétlenül keresse fel a Harmathy anti-quariumát Fűvészkert 14. Mese könyvek mese olcsón! Árlap ingyen.

Amerikai ozipó ujdonságok

legnagyobb választékban, legolcsóbb szigorú szabott árakban, kizárólag

GLÜCKEDE

ozipó nagyáruházában

:- Piac- és Kossuth-u. sarok. :-
Telefon 602.

A Booskay kertben 4 hold szőlő egészben vagy kisebb részletekben is eladó. Értekezni lehet Hadházy Dezső hegyközségi felügyelőnél, a helyszínen.

Mész. Ha olcsó meszet akar venni, csak Szügyi hez kell menni. Szügyi mésztelep Bánffy u. 6. Telefon 945. (Hungária malom mellett.)

Butorok és szőnyegek legolcsóbban kaphatók, havi részletfizetésre is Weisz Gyula asztalos és kárpitosnál, Széchenyi-u. 19. Mindenféle kárpitos munkák felvétetnek.

Hiány nincs, mert czipőt, férfi öltönyt, kabátokat, női felöltőt, szőnyeget, női szöveteket, téli kendőket heti és havi részletekre kaphat Weisz és Princz részletáruházában Csapó-utca 27.

Gyámöslők öszi ültetésre kaphatók az I. számú gazdasági népiszkola telepén, Mikepércsi-ut 10. szám alatt.

Eladó ház elköltözés miatt a Homokkertben az új főúthoz igen közel, Bujdosó-utca 12. szám. Van 3 szoba, 2 konyha, pincze, fűtött jó vízű kút és szőlőskert. Értekezhetni ott a háznál. Esetleg bérbe kiadó.

A saját készítményű czipő áruházban

férfi amerikai czipők 12 K-61 23 K-ig kapható a legzebb és legtartósabb kivitelben, ugyazintén női és gyermek czipőket még nem létező olcsó árakban ehet most beszerezni

FISCHER MENYHÉRT

saját készítményű czipő áruházában Piac-utca 9. szám alatt.

Eladó többféle használt jókarban lévő férfi-ruha, Simonffy-utca 2. I. emelet, 4. sz.

Nagylétai-uton Gerébi-telepen, négy hold szállóval és három hold legelő eladó, értekezhetni lehet ott a tulajdonossal.

Eladó egy jókarban levő lámpa elutazás miatt Piac-utca 42. I. emelet, hátul az udvarban.

Új állapotban lévő selyem ruha, többféle kosztüm és ruhák sürgösen eladók Piac-u. 49. sz. alatt II. emeleten.

Játék csinálónak való alkalmas deszkák eladók. Cím a kiadóban.

Lakás.

Több rendbeli butorozott szobák kiadók Bethlen-u. 25.

Egy csinosan butorozott szoba kiadó Arany János-utca 16. szám alatt.

Elegánsan butorozot szoba kiadó. Iskola-u. 8. szám alatt.

Egy 8 és 4 lóra va ó istálló kiadó Méliusz-tér 5.

Különféle.

Ha jót akar inni-enni. Csak Goldstein-hoz kell menni. Goldstein Bodegája Piac-utca 85. az (Uj-utczában.)

Kalapos műhelyemben mindenféle kalapok tisztítását, vasalását elvállalom, ugyazintén női kalapokat átalakítok divatos formára Piac-u. 38. Főposta mellett. Beliczay Lajos kalapos.

Schvariz Dániel a Városházával szemben ismét közvetit mindennemű árukat részletfizetésre.

Intelligens izr. urinőnél egy vagy két fiatal ember teljes ellátást nyerhet Arany János-utca 16.

Kitűnő házikoszt kihordásra kapható, Timár-u. 40. sz. alatt.

Férfi és női kalapok a legszebben tisztítatnak és javittatnak Békés Lajos kalapos műhelyében. Piac u 46. az udvarban.

Hová menjünk? A Farkas-féle új orth. kóser bodegába. Hunyadi-u. 17.

Mindennemű könyvkötéseket szépen s izlésesen készítenek a «Seres Testvérek» Piac utca 2. szám alatt.

Weisz Ferenc épület és mű-butor asztalos József-kir.-h.-u. 60. Készit minden az asztalos szakmába vágó munkálatokat elsőrendű kivitelben, mérsékelt árban.

Kongré munkákat, izlésesen olcsón készítek, Széchenyi-u. 44. alatt.

120 koronát fizetnék olyan intelligens uricsaládnak, aki 16 éves lányomnak uri ellátást adna, kérek ajánlatokat a kiadóba „földbiratos leánynak“ küldendő.

Elveszett szerdán délután a Csapó-utcától menve a Simonffy-utca 2. számig, egy női kis brostü, a becsületes megtaláló illő jutalomba részesül, ha fenti helyre elviszi.

Van szerencsém értesíteni hogy Rákay ur cipőfelsőrész készítő műhelyét átvettém s azt a mai kornak megfelelően tovább vezetem. Teljes tisztelettel Zeke László cipőfelsőrész készítő Csapó-u. 13.

Uj üzlet! Uj üzlet!
Megnyilt Stark Sándor
 csipke, szalag, rövidáru, fehérnemű, szabókellékek üzlete
Piacz-u. 7. sz., a Vecsey-házban.
 Nagy alkalmi vétel Gyermek ruhákban és az összes rövidáru kellékekben.
 Csak Piacz-u. 7. sz. alatt, a kereskedelmi akadémiával szemben.

Csomagolt Vasaló szén
 darabos és apró faszén, tűzifa aprítva és oltszámra. Valódi porosz kőszén és kovács kőszén legolcsóbb árban házhoz szállítva kapható
Jakobovits Testvéreknél
 Hatvan-u. 9. — Telefon 280.
 :: Waggon vételnél kedvezményes ár. ::

Ekszer és aranyemléket
 ha olcsón és jó kivitelben akar vásárolni, keresse fel
KOSTYA JÁNOS
 ékszerész és óra üzletét
 Széchenyi-utca 1. szám. Ref. Kistemplommal szemben.
 :: Javítások pontosan eszközöltetnek. ::

Magyar bodega
Kossuth-u. 6. szám.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát, u. m. naponként frissen érkező **prágai csont nélküli sonka s egyéb felvágott különlegességeiből.**

Ertesítés.

A nagyérdemű közönség szives tudomására hozom, hogy

butor üzletemet

az utcai helyiségből ugyanszon háznak hol addig is volt Piacz utca 44. sz. Dr. Ujfaluassy-ház udvari helyiségébe helyeztem be, hol is óriási választékot tartok mindenféle stílusú asztalos és kárpitos butorokból. Teljes mennyasszonyi keletyék azonnal készen. Tiszteséges és pontos kiszolgálás.

Varga József butorkereskedő, asztalos, kárpitos és díszítő műhely Debreczen, Piacz 44. az udvarban. Telefon 377.

Zongorák, Pianinok,

Czimbalmok és mindenféle hangszerek legnagyobb választékban kaphatók

Schmidt S.

zongora és hangszer raktárában

Piacz-utca 73. sz.

Szabó iparos szaktársak!

Gyapju szöveteket és bélés árukat olcsón csakis

Fettmann Sándornál

Sas u. 4. szám alatt szerezhetik be.

Naponta frissen pörkölt kávé

különlegességek

Friss Sándor

fűszer és csemege kereskedésében
 Piacz-utca 83. szám alatt (az Ált. Forgalmi bankkal szemben.)

Villanyüzemű kávépörkölt a kirakatban.

Tessék a címre ügyelni!

Bárony,

selyem, csipke, keztü, harisnya legszébb, legdivatosabb, legolcsóbb

a Budapesti csipke áruház

fióküzletében, Sas-u. 4.

Kizárólag alkalmi vételek.
 Naponta érkeznek újdonságok. Pontos, szolid kiszolgálás.

Uj uridivat szabó szalon

Sugár Samu

József kir. herceg-utca 23.

A legújabb divat szövetekből. — Mérték utáni megrendelések izlésesen és olcsón készíttetnek.

Apródy József

órák és ékszerész

Piacz-u. 12. szám alatti üzletét 1. év november 1-től Egyháztér 5. szám helyezi át. (Női pariskola épületébe.)

Tanuló fizetéssel felvétetik.

Az összes raktáron levő **kézimunkák és harisnyák** üzlet áthelyezés miatt, mélyen le-szállított áron adatnak el
Füstös Dezsőnél
 Piacz-u. 12.

Ügyes kárpitos segédek

állandó munkára felvétetnek

Lengyel Lőrincz

udvari butorgyárosnál, Szegeden.

Naponta

friss sütemény és házikenyér,
 friss tej és vaj kapható

Marx János sütődjében

Csapó-utca 18. — Telefon 866.

Részletre

és könnyű fizetési feltételek mellett kaphatók **képek (szent és tájképek) tükrök.**

Arckép utáni festéseket, úgy kréta mint olaj kivitelben, legolcsóbb árak mellett; kis és nagy képkeretezések legjutányosabb áron.

Keller Testvéreknél

Hunyadi-u. 13.

Levelező-lap hívásra azonnal jövünk

Jövő évi gipszszükségletét

legelőnyösebben szállít a legmodernebben berendezett Erdélyi Gipszművek

SÁTORI MÓR

Központi iroda: Budapest, IX., Dan-dár-utca 25.

Markovicz Herman

órák és ékszerész

DEBRECZEN, Hunyadi utca 20. sz.

Raktáron tartok: inga-, fall-, ébresztő- és zsebórákat, nyakláncokat, karpereczeket, gyűrűket, fülbevalókat nagy választékban, mindenemű fémben. — Óra műhelyem a legújabb gyári szerzőmokkal van felszerelve

Van szerencsém a nagyérdemű hölgyközönség b. tudomására hozni, hogy **Hatvan-utca 16. szám** (Dr. Hütter-ház) modern igényeknek megfelelő **elsőrendű divattermet nyitottam.**

Becses pártfogást kérve

Weisz József

angol női szabó.

„M-i-i-7” Papa megengedte! Hisz' valódi JACOBI-féle Antinicotin-cigarettafüvek fadóboxban!

Vigyázzon! Csakis a „JACOBI” jelzéssel valódi

Ujra megnyilt a Rózsa-féle

női felöltő és kalap áruház
Kistemplombazár
 csupa új árukkal.

KÖHÖCÉS

rekedség és hurut ellen nincs jobb a **RÉTHY-féle pemetefű CZUKORKÁKNÁL!**
 Vásárlás knál azonban vigyázzunk és határozottan **RÉTHY-félet** kérjünk, mivel sok haszontalan utánzata van.
 Az eredetnek minden egyes darabján rajta van a **RÉTHY** név.
 1 doboz ára 60 fillér. Mindenütt kapható.

Megérkeztek

a legfinomabb

angol divat szövetek

Moskovits József

uriszabó divattermében, Piacz-u. 26.
 Üzletemet a szemben levő barakba helyeztem át.

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TURAROCSIR:
16 L.E. cardanos
30 L.E. cardanos
40 L.E. láncos
**BENZINMOTOROK
GAZDASÁGI CÉLRA,
KONDENZÁTOROK**

GARAGE

ARADON:
Modern javítóműhely.
Benzinállomás.
Autoolaj.
Pneuraktár.
Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:
**GAZMOTOROK
GÓZTURBINÁK
FÉKEK.**

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

gyárakba
udvarokra
állomásokra a
**WESTINGHOUSE
SILICA
HIGANYGOZ
LÁMPA.**

**NEM KELL
KÜLFÖLDRE MENNI**

Tisztelettel hozzuk a t. c. automobilozó
közönség tudomására, hogy aradi auto-
mobil gyárunkban bármely gyártmányu

Automobilok

javítását elvállaljuk.

Tekintettel azon körülményre, hogy az
új kocsik gyártása és az automobilok
téli nagy javítási munkálatai gyárunkat
erősen fogják igénybe venni, idegen
gyártmányu kocsikat a jelentkezés sor-
rendjében és csupán

korlátolt számban

fogadhatunk el javításra.

**Szakszerű munkáért és pontos
kivitelért gyárunk jó hírneve
szavatol.**

**Új gépek szállítására aján-
lattal, javításra költségve-
téssel készséggel szolgálunk.**

**MAGYAR
GYÁRTMÁNY
WESTINGHOUSE**

TEHERROCSIR:
1.5 tonnás 16 L.E.
2.5 tonnás 35 L.E.
5 tonnás 40 L.E.
**BENZINMOTOROK
VASUTI VONTATÁS-
RA, LÉGSZIVATTYUK**

GARAGE

BUDAPESTEN:
Modern javítóműhely.
Benzinállomás.
Autoolaj.
Pneuraktár.
Szerelvények stb. stb.

Külföldi gyáraink
vezérképviselőiben:
**ELEKTROMOTOROK
DYNAMOK
ÁRAMMÉRŐK.**

LEGOLCSÓBB

VILÁGÍTÁS!

irodákba
lakásokba
üzletekbe a
**WESTINGHOUSE
VERTEX
FÉMSZÁLAS
IZZÓLÁMPA.**

MAGYAR AUTOMOBIL R. T. WESTINGHOUSE RENDSZER.

GYÁRTELEP—GARAGE
ÉS JAVITÓMŰHELY
ARAD,
TELEFON: 694.

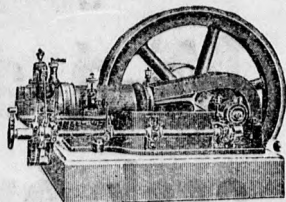
MŰSZAKI IRODA
BUDAPEST, V. Nádor-utca 20.
TELEFON 168—43.

GARAGE ÉS JAVITÓMŰHELY
BUDAPEST,
IX., Páva-utca 10. sz.
TELEFON: 176—41, 141—03.

SÜRGÖNYCÍM: „WESTINGAUTO“ ARAD vagy BUDAPEST.

**Nyersolaj, szivógáz, Dieseli benzín
Mótorok és lokomobilok**

Gyors
szállítás.
Kedvező
fizetési
feltételek.
Mossze-
menő
jótállás.

Drezdai Mótorgyár Részv. Társ.
Németország legrégebb, legnagyobb mótorgyára.
Vezérképviselő:

Gellért Ignác és Társa

BUDAPEST, V., Kohary-utca 4. sz.
(Alkotmány-utca sarok.)

Halló!

Ingyen nyakkendő!

Angol férfi öltönyt, felöltőt vagy téli kabátot rendelhet izléses kivitelben készen és mérték után két osztályban

25-30 | 40-50 kor-ért.

Nagy választék gyapjúkelmekben.
Ne mulassza el saját érdekében felkeresni ezen jó hírnévnek örvendő céget

FETTMANN SÁNDOR

Budapesti kész férfi-, fiú és gyermekruha áruháza
DEBRECZEN, Sas-utca 4. Kölcsonös-Segély-ő pailata.
Minden vevő úgy a kész ruhához mint a rendelés után készült ruhákhoz ingyen kap egy divatos nyakkendőt.

Hirdetmény.

A magyar vallás alap. tulajdonát képező Hajdumegye Püspökladány község határában fekvő,
«Battonyás» nevű birtokon a folyó évben termett 42 kereszt buza és 1637 kereszt árpa elgépelése után nyert szalma, törek, valamint kupba összerakott mintegy 11888 kéve kukoricza szárnak, ugyszintén az «Alomzug» nevű birtokon a folyó évben termett 1090 kereszt buza és 297 kereszt árpa elgépelése után nyert szalma, törek, valamint kupba összerakott mintegy 15414 kéve kukoricza szárnak eladása határozottatott el.
A zárt ajánlatokkal egybekötött nyilvános szóbeli árverés a battonyási birtokon az ottani mezőri lagnál **folyó évi november hó 8-án d. e. 9 órakor**, az álmuzgi birtokon pedig az ottani mezőri lagnál **folyó évi november hó 9-én d. e. 9 órakor** fog megtartatni.
Az árverési feltételek a püspökladányi gazd. felügyelőségénél megtekinthetők.
Püspökladány, 1911. évi október hó 24-én.
Kir. alap. gazd. felügyelőség.

gyógy-
szerész

THIERRY A. BALZSAMA

Valódi csakis a zöid apáca védjeggyel. -- Törvényesen védve.

Minden hamisítás, utánzat és vizsonteladása más balzsamnak ámitott jeggyel törvényileg üldöztetik és szigoruan büntettetik. -- Csalhatatlan hatásu a szervek mindennemü megbetegedésénél, köhögés, hányás, rekedtség, torokhurut, mellfájás, tüdőbetegség, különösen influenzánál, gyomorhaj, máj és lép gyuladásnál, étvágytalanság, rossz emésztés, dugulás, fogfájásnál és szájbetegségeknél, tagszakgatásoknál, égési sebek, kiütéseknél stb. 12/2 vagy 6/1 vagy 1 nagy külön üveg K 5.60

**THIERRY A. gyógyszerész
egyedül valódi
Centifiola kenőcse**

megbízhatóan biztos eredménnyel minden még oly régi sebnél, daganatoknál, sérüléseknél, gyuladásoknál, ülepedések, pokolyarnál, sérült ujjaknál stb. eltávolít minden a testbe behatolt idegen elemet és legtöbbször a fájdalmas operációkat feleslegessé teszi, gyógyít még oly régi sebet stb. 2 doboz ára K 3.60

Beszerzési forrás: Apotheke zum Schutzengel des Adolf Thierry in Pragrada bei Rohitsch.
Kapható minden nagyobb gyógyszerárban. -- Nagyban orvosszeri drogueriákban.

**CERES-DIJ-KIRÁS
K 30.000.-**

Azon célból, hogy a CERES-ételsírt ott is bevezessük, a hol azt régi szokásból vagy megokolatlan előítéletből kifolyólag még nem használják, azon kéréssel fordulunk hű vevőinkhez, a kik meggyőződésből és praktikus tapasztalataik alapján használják ezen cikket, miszerint a következő kérdésekre válaszolni sziveskedjenek:

1. Mi készítette Önt arra, hogy a Ceres-ételsírral kísérletet tegyen? 2. Milyen előnyei vannak ezen ételsírnak más ételsírokkal szemben? 3. Mely előnyei teszik azt Önre nézve nélkülözhetetlenné? 4. Ismerőseit hogyan győzi meg ezen előnyökről?

Ezen kérdésekre vonatkozó jó válaszokra a következő díjakat tűzzük ki, a melyek kisorsoltatnak:

1 díj á K 1000 = K 1000	20 díj á K 100 = K 2000	1 nyeremény á K 1000 = K 1000	5 nyeremény á K 200 = K 1000
10 díj á K 200 = K 2000	1000 díj á K 20 = K 20000	2 nyeremény á K 500 = K 1000	20 nyeremény á K 100 = K 2000
Összesen: K 3000		K 2000	

Egy pályázati bíróság, melynek összeállítását annak idején az ujságokban közölni fogjuk, el fogja dönteni, mely válaszok fognak a 25.000 Koronát kitevő díjak kiosztatása céljából kisorsoltatni és mely pályázók kapják meg a 28 nyereményt, melyek összege: 5000 K.

Ezen pályázaton mindazok részt vesznek, a kik a fenti négy kérdésre vonatkozó jó választ alanti cégnek legkésőbb 1911. évi november hó 15-ig beküldik és legalább öt papírszalaggal (1/2 kg-os Ceres-kockák vagy csomagokról) azt igazolják, hogy a mi Ceres-ételsírnkat fogyasztják; minden további öt szalagért a jó válaszok beküldője egy-egy további sorszámot kap és ezáltal a sorsolásnál kettős, illetve többszörös esélye van.

A húzás a jegyzői szabályzat 88. szakasza értelmében a cs. k. közjegyző, Dr. Kopetz H. R. úr jelenlétében s irodájában 1911. évi december hó 20-án délelő 10 órakor fog megtartatni. A nyertesek a díjakat azonnal megkapják, minden levonás nélkül. Az összes nyertesek jegyzőke kinyomattatik és kívánatra bárkinek beküldetik.

SCHICHT GYÖRGY R.-T., „Díj-pályázat“, AUSSIG, BÖHMEN.

1911/291 2-4 oldal
Kiepesítől

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG
1911/1912. sz.

1911. október 29.

DEBRECENI FÜGGETLEN UJSÁG

19

Van szerencsém a mélyen tisztelt hölgyközönég becses tudására hozni, **Kaszió-utca 2. szám** alatt egy a mai kor igényeit kielégítő

nőruha varrodát nyitottam,

hol a legelegánsabb s legdivatosabb angol kosztümeket jótállás mellett pontosan készítem, úgy hogy a legkényesebb igényeket is kielégíthetem.

Kérem a m. tisztelt hölgyközönég b. megrendelését s bizalmát. Alázatos tisztelettel

Szilágyi Gyula
női szabó, Kaszió-utca 2.

Simonffy- utca 55.	Ruhafestő.	Széchenyi- utca 6.
GÖZMOSÓ.	Wacha Róbert Debreczen. Telefon 840. Telefon 840. Vidéki megkeresések és megbízások a főüzletbe: Simonffy-u. 55. sz. intézendők.	Ágytoll- tisztító.
Varga- utca 35.	Vegyri-tisztító.	Verbőczy- utca 14.

Szülő-oltványok

Szülővesszők és Gleditschia (élő kerítésnek alkalmas) csemeték beszerzésére legmelyebben ajánljuk a legjobb hírnévnek örvendő

Szücs Sándor fia
szülőtelepét Bihardlószezen.

Ha a saját érdekét tartja szem előtt, úgy ne vegyen addig oltványt vagy vesszőt, míg a fenti cég nagy képes árjegyzékét rem kért; inyen és bérmentve. Ezen árjegyzék minden szülő birtokost érdekel hasznos tartalmánál fogva

Olcso ár és pontos kiszolgálás. Számtalan díjmentes levél.
A tisztelt érdeklődők a telep megtekintésére szívesen látnak.

**Modern vízvezeték berendezési
:: és csatornázási vállalat ::**
Iroda **Piacz-utca 52.** (a megyeháza mellett)

Tul. Sztudinka Olivér.

A Debreczeni Háztulajdonosok Egyesületének szerződött vállalkozója.

Elvállal minden e szakmába vágó munkákat legjutányosabb árban. — Költségvetéssel díjtalanul szolgál. — Személyes tárgyalásokra, meghívásra készséggel áll rendelkezésre.

Ezen vállalat össze nem tévesztendő hasonló nevű céggel.

Tiszta agyagból készült szép és

cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

csak a

Karczagi

agyagiparnál

Karczagon szereshető be.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet

DEBRECZEN, Kossuth u. 11. (a Kölcsonösszegélyző Egylet volt helyisége) Zádor-főle ház.

Kölcsönöket nyújt 5—15 évre betáblázás vagy kezesség mellett.

A felek kényelmére elfogadja a kamatfizetést a törlesztéssel együtt hetenként is.

Behajtásra elfogadja a kereskedők és iparosok kintlevőségeit, esetleg azokra is kölcsönt nyújt.

Takarékbetétek után a legmagasabb kamatot ad.

Minden korona heti betét után 200 korona kölcsönt folyósít.

Biztosításokat felvesz: Elérés és elhalálozás, katonai szolgálat, leánykiházasság és tűzkár esetére.

A biztosítások kölcsönrel is kombinálhatók.

A biztosítások már 400 koronától kezdve is eszközölhetők.

Gazdasági és Kereskedelmi Bank Szövetkezet.

Telefon 632. Alapított 1893. évben. Telefon 632.

Halmágyi

női és leány felöltők legnagyobb áruházában

:-: Piacz-utca, a Főpostával szemben :-:

Megérkeztek

az őszi és téli idény újdonságai. Női felöltők, Costümök, Pongyolák, Blousok, aljak és alsó szoknyákban eredeti párisi és berlini modellek.

Szolló, olcsó árak. Előzékeny, pontos kiszolgálás.

Özv. Dankó Béláné és Társa temetkezési vállalkozók.

Telefon szám: nappal 322. sz. (Kossuth-u. 15.) — (Éjjel 66. sz. Péterfia-u. 70.)

Szives tudomásul! Tisztelt üzletfeleink és a n. é. közönség szives tudomására hozzuk, hogy **temetkezési intézetünket** a mai kornak megfelelően tetemesen megnagyobbítottuk, **új gyászkozzakkal, díszletekkel** szereltük fel. Teljes szoba behuzásokat új szabadalmazott készülékünkkel (esetről-esetre fertőtlenítve) teljesen szegek nélkül végzünk.

Temetéseket, hullaszállításokat (Crematoriumba is) személyes felügyelet és közreműködés mellett végzünk. **Elvünk a tisztességes verseny.** Gyászos házaknál kegyeletisértően nem toladunk. **Csakis személyes meghívásra jelentkezők temetések felvétele végett.**

TANTAL-LÁMPA.

A legjobb lémszálas izzólámpa
Árammegtakarítás kb. 60%.
Fehér fényvel ég.
Rázkódásoknak ellenáll.
Égési óráinak száma meghaladja bármely izzólámpáét.

Minden helyzetben, tehát fölfelé állóan, ferdén, oldalt egyformán, kifogástalanul ég.
Olcsobb a többi lémszálas izzólámpánál.
Nagyobb rendeléseknél magas engedmény.

Magyar Siemens-Schuckert-Művek

Budapest, VI., Teréz-körut 36.

Király Áruház

(a vasút közelében.)

Üveg, porcellán, diszmű, lakodalmi és névnap ajándékok legolcsóbb bevásárlási forrása
Hunyadi-utca 18 sz. alatt.

Villamos Czőgtábla Vállalat
Friedman Sámuel

Hunyadi-utca 14.

Elvállal központi fűtést, szellőztetést, vízvezeték, légszusz vezeték és mindennemű bádógos munkát. — Telefon.

Izzad a lába?

Használjon Harsányi-féle „Formacint”, mely bármely testrészt izzadságát megszünteti.

Hatása gyors és biztos!

Kis üveg 1 kor. Nagy üveg 2 kor.

Ducika krém, páratlan hatású arciszépitő szer, ára 1 kor. Ducika szappan, ára 70 fill. Ducika puder, három színben ára 1 kor.

Bárpáti szesz rövid idő alatt megszünteti a csuszos, reumás fájdalmakat, egy üveg ára 1 kor.

Menthol jegec sóborszesz, az eddigi sóborszeszek között leghatásosabb, 30, 50 fill. és 1 kor. üvegekben.

Indiai fogcsep, a legmakacsabb fogfájást is megszünteti, ára 70 fill.

Tyuh szem vrtó, 2-3 nap alatt minden bőrke-ményedést megszüntet, ára 70 fill. A fentiek csakis a

Halász Ödön utód.**HARSÁNYI LAJOS**

„Reménységhez”, címzett gyógyszerárában Debreczen- Csapó-utca 18. szám alatt kaphatók.

Üzletáthelyezés!**Magyar Fém- és Lámpa-Áru-Gyár**

Részvénytársaság raktára

üzlethelyiségeit

1911. május 1-én

a Piac-utca és Uj-utca sarkán épült

új Wiener-léle palotába

helyezte át.**Mérsékelt árak!**

Nyomatott Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Piac-utca 49. a főpostával szemben.

Uj Szücs és Szörmeáru üzlet.**MÁRTONFALVY EMILNÉ****Piacz-u. 58. sz. alatt. (Iparbank épületében.)**

Ajánlja a legnagyobb választékban **boákat, karmantyukat, mullókat és mindennemű szörme árúkat** a legolcsóbb szabott árakban.

a 20. század varrógépe.

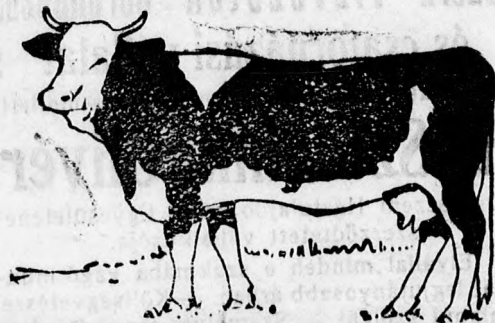
Csakis czégünk üzletében vagy azok ügynökei utján vásároljunk.

Singer Co. varrógép részvénytársaság
Debreczen, Piacz-u. 79.

Egy a **lehérneműtöméshez** való utasítást tartalmazó füzet bárkinek **lugyen** kiadatik.

Üszöket adunk

tenyésztés czéljából kisczadáknek, gazdaságoknak és uradalmaknak. A tarka fajúszók és tehének jelenlegi értékét a tenyésztő készpénzzel, vagy 2 év után is fizetheti.

Neuschlosz Testvérek

Eötvös-utca 2. sz. Szatmár. (A régi Koronával szemben.)
Irodai telefon szám 16. — Gazdasági telefon szám 155.

Kovács Gyula és Társa női divattermei

DEBRECZEN, Főtér 55. sz. (Hungária kávéház mellett.)

Legszébb kivitelű **Üszli felöltők** hölgyek és leányok részére, a legdivatosabb **Téli kabátok** angol és sima szövetekből. **Püsch** és **bársony** kabátok dus választékban. **Szörme kabátok**, városi **bundák**. **Gyermek felöltők** minden nagyságban. **Cosztümök**, **Pongyolák**, **színházi blousok** és **divat aljak**, **színházi és esti köpenyek** minden színben, elegáns kivitelben. **Szörme boák**, **mullók** a legjobb szörme fajokból. **Leány és gyermek garniturok** dus választékban.

Kötött kabátok divatos színekben és kivitelben**a legolcsóbb szabott árak mellett.****A nagymagyaralföldi****építő és műszaki részvénytársaság**

tudomásul hozza a nagyérdemű közönségnek, hogy Hunyadi-u. 10. sz. alatt

építő és műszaki irodát nyitott.

Eivállal: mindennemű magas és mély építést, összes vasbetonmunkát, azok tervezését és felülvizsgálatát.

Épít részletfizetésre mindennemű építkezést és

Díjtanulul készít költségvetést és szolgál tanácsal műszaki ügyekben.

A nagyérdemű közönség szives támogatását kérjük.

Nagymagyaralföldi építő és műszaki r. t.